

VOX

Nog iets gebeurd dit jaar?

2020
IN BRIEVEN

NEDERLANDSE EDITIE

ONAFHANKELIJK MAGAZINE VAN DE RADBOUD UNIVERSITEIT
NR.1 - DECEMBER 2020

ink.com

Dit magazine is een uitgave van

VOX

Vox is het onafhankelijke nieuwsplatform van de Radboud Universiteit.

Wij maken artikelen, video's en magazines.

Wil je op de hoogte blijven van wat er speelt op de universiteit en in het studentenleven?

Lees **voxweb.nl**

Volg ons ook via social media:

Karaktervolle locaties

Vergader- en Conferentiecentrum Soeterbeek

Ruimte voor concentratie

www.ru.nl/soeterbeek

reserveringsbureau@fb.ru.nl of bel: 024 - 361 58 25

Uw locatie voor één of meerdaagse cursussen, seminars, vergaderingen, trainingen of conferenties. Ervaar de inspirerende rust.

Faculty Club Huize Heyendael

Dé ontmoetingsplek op de campus

www.ru.nl/facultyclub

facultyclub@fb.ru.nl of bel: 024 - 361 59 79

Lunch en diner à la carte, ook arrangementen voor recepties, diners en feesten. Uitstekend geoutilleerde vergaderruimten.

Radboud Universiteit Nijmegen

Radboud **in'to** Languages

opens up new worlds

Online taal- en communicatietrainingen

- Webinars
- Masterclasses
- Eendaagse trainingen
- Trainingen van een of twee weken

MELD JE NU AAN!

In'to Winter School 2021

www.into.nl

VOX

DECEMBER
2020

INHOUD

P. 8 / DUURZAAMHEIDSREDE

De zeventien minuten van Jan Jonker

P. 12 / WEGRECORD IN THUISSTAD

Hardloper Mike Foppen rent in stilte naar de top

P. 18 / VAN DAMASCUS NAAR NIJMEGEN

Tandarts Omar Najem heeft nu zijn eigen praktijk

P. 22 / NIET-KATHOLIEKE RADBOD UNIVERSITEIT

Reconstructie van een vergaand besluit

P. 30 / MISSVERKIEZING

Lotte Dirchs is de mooiste, mét littekens

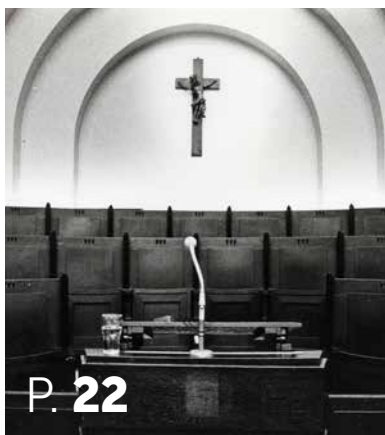
P. 42 / BOUWEN OP DE CAMPUS

Hoe het Maria Montessorigebouw vorm kreeg

EN VERDER / P. 4 / **NIEUWSOVERZICHT** / P. 14 /
DIPLOMA-UITREIKINGEN / P. 33 / **CAMPUSDICHTER** /
P. 34 / **DOOMETAL** / P. 38 / **WETENSCHAP**

Het jaar 2020 in brieven

P. 6, 11, 17, 21, 29, 37, 47

ILLUSTRATIE COVER EN ACHTERPAGINA:
JEROEN MURRÉ

RE DAC TIO NEEL

LIEVE LEZER,

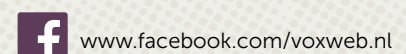
2020 was het jaar van nieuwe liefdes, verhuizingen, diploma-uitreikingen en wetenschappelijke ontdekkingen. Achter onbekende voordeuren werden kinderen geboren, bij de burens werkte misschien iemand aan zijn eerste roman en drie huizen verderop ging de vlag uit wegens een andere baan.

2020 zal wereldwijd de boeken in gaan als het jaar van een zekere pandemie, maar op persoonlijk vlak gebeurde er zo veel meer. Denk eens aan die hoogleraar die na jaren trouwe dienst stilletjes zijn bureau leegruimde omdat het pensioen zich had aangediend. Soms leek het wel of die particuliere hoogtepunten volledig in de schaduw stonden van het grote wereldnieuws. Op de valreep van dit bizarre jaar willen we daar als redactie van Vox verandering in brengen. Via de mail vroegen we studenten en medewerkers van de Radboud Universiteit: wat was jouw moment van 2020? En natuurlijk gingen we zelf op zoek naar bijna ondergesneeuwde persoonlijke pieken.

Meestal verspreiden we onze magazines enkel op de campus, maar omdat daar momenteel weinig mensen te vinden zijn, bezorgen we Vox eenmalig tot aan de voordeur. De hartverwarmende brieven die jullie hebben ingestuurd, verdienen een zo groot mogelijk bereik.

Mocht je toch liever lezen over de gevolgen van het virus dat begint met een c (wij zullen het woord in deze uitgave mijden als de pest) of ander pandemisch nieuws, kijk dan gerust op onze website. Bladeren wij intussen door naar pagina 6 om te lezen hoe een Spaanse promovendus dit jaar de liefde vond én haar kat naar Nederland haalde.

Annemarie Haverkamp
Hoofdredacteur Vox

VOOR
DAGELIJKS
NIEUWS:
VOXWEB.NL

HET NIEUWS VAN 2020

Virus

Op 6 maart werd bekend dat een medewerker van de Radboud Universiteit was besmet met een nieuw virus uit China, dat via de skipistes van Italië in Nijmegen was beland. Een dag later bleek een student besmet en op vrijdag 13 maart werden alle colleges en tentamens op de universiteit geschrapt. Inmiddels geeft 'het c-woord' meer dan vijfhonderd hits op voxweb.nl, reden genoeg om het er in dit magazine niet meer over te hebben.

Vleermuizen

Aan het einde van de zomervakantie moesten medewerkers van de Thomas van Aquinostraat 1, onder wie de Vox-redacteuren, hun gebouw delen met een kolonie vleermuizen. Gelukkig kwam gediplomeerd vleermuisvanger Eric Jansen hen te hulp. In geen tijd ving hij vijftien van de nachtfladderaars, om ze op een andere plek weer uit te zetten. Volgens Jansen ging het om dwergvleermuizen, de meest voorkomende soort in Nederland. "Ik denk dat ze op zoek waren naar een plek om te overwinteren. Waarschijnlijk is er een door een raampje naar binnen gevlogen. De dieren zijn heel sociaal, dus als er eentje roept, komen de anderen ook." Een andere mogelijke verklaring is dat de kolonie zich al in het gebouw bevond, maar werd verstoord door bouwwerkzaamheden.

FOTO: SHUTTERSTOCK

Katholiek

Na bijna honderd jaar mag de Radboud Universiteit zich niet langer een katholieke instelling noemen. De Nederlandse bisschoppen hebben het predicaat 'katholiek' ingetrokken na een slepend conflict met de toezichthouder van universiteit en ziekenhuis: de Stichting Katholieke Universiteit (SKU). Omdat de bisschoppen al vijf jaar lang kandidaten voor de SKU weigerden te benoemen, stapte het Stichtingsbestuur in juni naar de rechter. Die volgde het Stichtingsbestuur in zijn argumentatie, waarna de bisschoppen hun vinger uit de pap terugtrokken. (Lees op pagina 22 een reconstructie over het intrekken van het katholieke predicaat door de bisschoppen.)

Maria Montessori

Het nieuwe gebouw voor de Faculteit der Sociale Wetenschappen is klaar. Door vertraging in de oplevering zullen de medewerkers van de faculteit pas begin januari hun intrek nemen in het Montessorigebouw. Ook het grand café in de verbindingsbrug tussen het noord- en het zuidgebouw gaat dan open. De extra maanden komen goed van pas: bureaus zullen worden geplaatst, computers aangesloten, stickers geplakt en bordjes opgehangen. (Zie ook pagina 42.)

Willem Halfman

FOTO: RADBOUD UNIVERSITEIT

Ongepast handelen

Hoogleraar Paul Bakker mocht zich de voorbije maanden niet op zijn filosofiefaculteit vertonen en wordt ook geen decaan meer (hij was de beoogd opvolger van Christoph Lüthy). Uit een onderzoek dat het college van bestuur in juni instelde naar de omgangsvormen op de Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen (FFTR), bleek dat hij zich schuldig had gemaakt aan 'ongepast handelen'. Uit een vervolgonderzoek van adviesbureau Berenschot aan dezelfde faculteit kwamen nog eens 29 meldingen naar voren over intimidatie of ongepaste relaties. De faculteit gaat nu werken aan een cultuuromslag.

Kassa

Veertien Veni-beurzen, negen Vidi's en als klap op de vuurpijl twee grote Europese consortium-beurzen: door het binnenhalen van meer dan twintig miljoen euro – waarvan een deel gedeeld moet worden met andere instellingen – deden Radboud-onderzoekers half november gouden zaken. De grootste klapper viel in het Huygensgebouw. Daar kregen hoogleraar NMR-spectroscopie Arno Kentgens en wetenschaps-socioloog Willem Halfman ieder een ERC Synergy Grant: een prestigieuze beurs van maximaal veertien miljoen euro voor internationale samenwerkingsprojecten.

Autovrij

In 2026 moeten de Erasmuslaan en de Heyendaalseweg afgesloten zijn voor doorgaand verkeer. En voor het zover is, moet het auto-gebruik rond de campus al met 20 procent zijn gedaald. Dat zijn de ambities van onder meer de Radboud Universiteit, het Radboud-umc en de gemeente. Meest in het oog springende maatregel: over enkele jaren kunnen auto's die vanaf de stad over de Heyendaalseweg op weg zijn naar de campus, niet verder rijden dan het Huygensgebouw. En op de Erasmuslaan zijn alleen auto's welkom op het stukje tussen de Sint-Annastraat en het Grotiusgebouw, zodat ze daar de parkeergarage kunnen bereiken. De rest van de straat is bedoeld voor fietsers, bussen en hulpdiensten.

Maastricht

De Radboud Universiteit en Maastricht University gaan intensiever samenwerken. Zo komt er een gezamenlijke master biotechnologie in Venlo, en de Radboud Docenten Academie gaat haar diensten aanbieden in Maastricht. Aanleiding is dat beide colleges van bestuur het belangrijk vinden de regio Oost en Zuidoost-Nederland stevig op de kaart te zetten. "Daarmee staan we sterker tegenover samenwerkingen tussen universiteiten in de Randstad", aldus rector Han van Krieken.

Lieve Vox...

Nog iets gebeurd dit jaar? De redactie van Vox vroeg jullie - studenten en medewerkers - naar de hoogtepunten (dieptepunten mochten ook) van het jaar 2020. Met plezier hebben we gelezen over nieuwe huisdieren, eerste banen, pasgeboren baby's en goed gelukte macarons. De brieven die we ontvingen, zijn afgedrukt in dit magazine.

OPEENS KAN IK A-MERKEN KOPEN

Het jaar 2020 begon ik op 1 januari met het kapot laten vallen van een doos eieren, een ontbijt met verbrande broodjes en een vrij heftige longontsteking. Desalniettemin werd 2020 een heel goed jaar. Na een enthousiaste, motiverende speech van mijn huisgenoten solliciteerde ik toch maar op die 'grotmensenbaan', verhuisde ik naar mijn eerste eigen studio aan de andere kant van het land en haalde ik mijn masterdiploma.

Nu alle veranderingswind weer is gaan liggen, besef ik pas hoe raar hoogtepunten zijn. Hoewel ik opeens

NU ALLE
VERANDERINGS-
WIND WEER IS
GAAN LIGGEN,
BESEF IK PAS
HOE RAAR
HOOGTEPUNTEN
ZIJN

A-merken kan kopen in de supermarkt en brieven van overheidsinstanties krijg met mijn volledige naam erop, voel ik me niet anders dan toen ik in januari het eigeel van mijn keukenvloer stond te boenen.

Zonder alle hoogtepunten van dit jaar had ik niet leren schelden op de fiets in Amsterdam, had ik geen auto gehad waarin je verrassend veel IKEA-pakketten kwijt kan en had ik

niet geweten hoe hard het daadwerkelijk kan waaien in de Randstad. Wél had ik dan nog naar de zonsondergang kunnen kijken op het Waalstrandje, bier kunnen drinken bij De Hemel en bittergarnituur kunnen eten bij Café Faber. Wat dan weer laat zien dat hoogtepunten eigenlijk alle dingen zijn waar je het meeste van geniet, of dit nu het eten van kaasloempia's is of het behalen van een masterdiploma.

MIGNON VAN VORSELEIN, AFGESTUDEERD BIJ
GENERAL LINGUISTICS

MIJN KAT KWAM NAAR NEDERLAND

Iedereen praat over wat een vreselijk jaar 2020 was, en in zekere zin klopt dat. Toch heb ik dit jaar ook op een andere manier beleefd. 2020 is het eerste jaar dat ik met mijn partner heb doorgebracht, en het is veruit de meest speciale, fijne en verbindende relatie die ik ooit heb gehad. **2020 is ook mijn eerste jaar in zijn familie, die bestaat uit de liefste en meest gastvrije mensen die ik ooit heb ontmoet.** In 2020 kwam bovendien mijn kat naar Nederland, die ons fantastisch gezelschap heeft gehouden - en ons non-stop voorzag van miauwgeluiden tijdens elke Zoom-meeting. In 2020 heb ik een humanere kant van mijn collega's gezien en ben ik mijn vrienden en familie meer gaan waarderen. Ook mijn ouders hebben in 2020 veel avonturen beleefd, waarvan de grootste hun verhuizing was naar een huis aan het strand in Andalusië. Zodra het kan, bezoek ik hen daar om van het uitzicht te genieten. In 2020 zei mijn therapeut dat ik haar niet meer nodig had, omdat ik heb geleerd voor mezelf te zorgen. 2020 is het jaar waarin ik weer begon met lezen en gamen, Dungeons and Dragons spelen, luisteren naar muziek en gewoon genieten van het leven na een mindere periode. In 2020 ben ik als persoon meer gegroeid dan ooit. Het kan me niet schelen wat anderen zeggen. 2020 is het jaar.

LAURA CLARET FERNÁNDEZ, PROMOVENDUS BIJ
MICROBIOLOGIE (UIT SPANJE)

RAMPZALIGE DAKRENOVATIE

Een goede daad blijft zelden onbestraft. Dit was de lijfspreuk van mijn vader, met wie ik in mijn jeugd wekelijks *Derrick* keek. De meeste afleveringen – ik ken ze allemaal – hebben twee hoofdpersonen: een crimineel die zich aanvankelijk charmant voordoet, en een sukkel, die gaandeweg in een nachtmerrie terechtkomt.

Op 7 mei meldde zich een groep Ieren aan de deur, die aanbood mijn dak te reinigen. **Mijn schuldgevoel over een verwaarloosd dak, het feit dat ik ongeschonden door de crisis kwam terwijl velen worstelden, en mijn verwijt dat de universitaire bestuurscultuur voorname-lijk op wantrouwen is gebaseerd, deden mij besluiten ze deze klus te gunnen.**

De baas, John, constateerde dat een beschermlaag was weggefallen, die door een *superior K-41* coating kon worden vervangen, waarna het dak weer als nieuw zou zijn. Contante betaling, maar ik kreeg een keurige factuur met bedrijfsnaam en website. De volgende dag kwamen ze terug voor inspectie, met de conclusie dat de coating niet had gehouden, omdat de dakpannen poreus waren. Die moesten worden vervangen en dan zouden ze de coating gratis opnieuw aanbrengen. Contant betalen. Toen ik terugkeerde van het ING-kantoor waren de eerste dakpannen al verwijderd, waarbij aan het licht kwam dat het onderliggende hout verrot was. Nieuw hout moest

direct worden besteld en aanbetaald, steigers gehuurd. De lezer begrijpt het allang, maar ik begreep het pas toen, een paar rondes later, een van de knechten van John bij een val door het dak zijn heup zou hebben gebroken, waarvoor ik aansprakelijk werd gesteld, met de eis de operatie van 15.000 euro direct contant te betalen. Pas toen belde ik de politie, vele *doezoes* armer en met een compleet geruïneerd dak. De vogels vlogen, bedrijf en website bleken nep. Een goede daad blijft zelden ongestraft!

KLAAS LANDSMAN, HOOGLERAAR
MATHEMATISCHE FYSICA

NU BEN IK OFFICIEEL ONDERNEMER

Al sinds mijn vijftiende ben ik actief als webdesigner en -ontwikkelaar. Het begon klein, maar in de loop der jaren breidde mijn cliëntenkring zich uit. Begin 2020 heb ik mijn bedrijf officieel ingeschreven. Omdat ik best introvert ben, voelde het actief werven van klanten nooit zo natuurlijk. Dit jaar heb ik mezelf gepusht om te netwerken, bijvoorbeeld via LinkedIn. Ik doe ook aan actieve nazorg bij projecten en probeer zakelijk en persoonlijk contact te onderhouden met mijn cliënten. Soms komen hier kleine aanvragen uit voort – een luisterend oor en helpende hand kunnen echt het verschil maken. De relatie gaat boven de snelle factuur; die mentaliteit heeft mij veel opgeleverd. Zoals de luxe te kunnen kiezen welke projecten ik doe en nieuwe vakgebieden te verkennen, zoals consultancy en design. Ik droomde nooit van het ondernemerschap, maar het is een perfecte match: de flexibiliteit en diversiteit van een eigen zaak, in combinatie met mijn studie rechtsgeleerdheid. Of ik ondernemer blijf? Dat weet ik niet. Misschien ga ik uiteindelijk aan de slag bij een advocatenkantoor in de IT-niche. Maar tot die tijd is dit ideaal.

MICHAEL DE BORST, STUDENT RECHTSGELEERDHEID
EN EIGENAAR VAN PRJCT.DESIGN

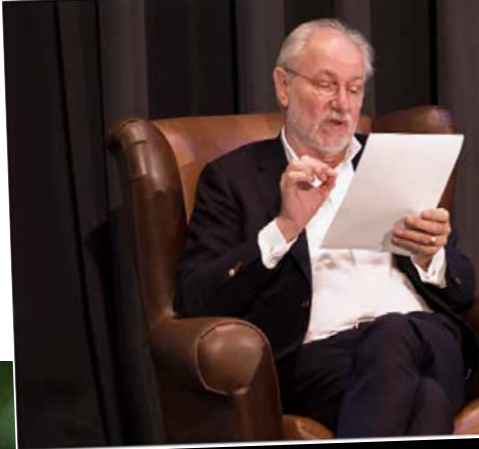
DE RELATIE GAAT BOVEN
DE SNELLE FACTUUR; DIE
MENTALITEIT HEEFT MIJ
VEEL OPGELEVERD

HET JAAR VAN BLUF EN BOEF

2020 was het jaar van de verhuizingen. Nog nooit zo veel dozen gesjouwd, meubels verplaatst, schoongemaakt en heen en weer gereden. In mijn gezin was iedereen besmet met het verhuisvirus. Van Haarlem naar Den Bosch, van Hilversum naar Nederhorst den Berg, van Oirschot naar Spoorndonk en van Rotterdam naar Moergestel: onze dochters en wijzelf gingen allemaal naar een nieuwe stek. Bij verhuizen hoort opruimen, uitzoeken, bewaren, weggeven en – helaas ook – weggooien. Dat gaat gepaard met mooie herinneringen. Fotoboeken met kiekjes van mijn inmiddels overleden ouders, vakanties, onze kinderen toen ze klein waren, mijn eigen jeugd en die van mijn man. Ook kwam ik mijn communiejurk tegen, zorgvuldig verpakt in vergeeld plastic. **Het kaarttafeltje waaraan mijn opa en oma vroeger heel fanatiek kaartten – dat ging er behoorlijk heftig aan toe kan ik u zeggen – staat in de nieuwe huiskamer te pronken.** Helaas overleed vlak voor onze verhuizing, op 3 juni, onze superlieve sint-bernardshond Bluf. Dat heeft de verhuispret wel gedrukt. Het kwam zeer onverwacht en we hebben er veel verdriet van gehad. Niet veel later verwelkomden we onze nieuwe viervoeter Boef én kregen we het bericht dat wij volgend jaar opnieuw opa en oma worden van zowaar twee kleindochters. Ik weet zeker dat 2021 opnieuw een bijzonder jaar gaat worden.

WILMA DE KONING, VICEVOORZITTER
COLLEGE VAN BESTUUR

DE BOODSCHAP, DE BOODSCHAP EN NOG EENS DE BOODSCHAP

Het uitspreken van de Duurzame Troonrede was voor 'duurzaamheidsprof' Jan Jonker een grote eer. Met zijn pleidooi voor een circulaire economie nam hij afscheid als hoogleraar. De borrel achteraf moest hij erbij bedenken.

Tekst: Annemarie Haverkamp Foto's: Rolf Hensel

17 minuten, 2200 woorden en pakweg 4.500 kijkers.

Dat was op 1 september het absolute hoogtepunt van het jaar voor Jan Jonker.

"Normaal gesproken wordt de Duurzame Troonrede in de oude Tweede Kamer gehouden", vertelt hij. "Maar omdat het Binnenhof wordt verbouwd, zouden we uitwijken naar de Ridderzaal. Dat vond ik, met mijn beetje Haagse verleden, heel bijzonder. Maar ja, uiteindelijk eindigden we in een treurig zaaltje in Nieuwspoorst."

De duurzaamheidsprofessor laat een ironische lach horen aan de telefoon. Wat een manier om je loopbaan te eindigen! Want ja, de Duurzame Troonrede was tegelijkertijd zijn afscheidsrede. Wie erbij waren? "Ik mocht maar een paar mensen meenemen: mijn vrouw, twee dochters en schoonzoon." Het kleinkind van drie smokkelde de familie ook mee naar binnen. Het kleintje hield zich netjes stil toen opa vanaf zijn digitale troon het volk toesprak. "Na afloop was er geen borrel of niks", vervolgt Jonker schaterlachend. Ze gingen met de familie eten bij het

befaalde Haagse Indisch restaurant Garoeda – dat mocht toen nog. "Een bijzondere afronding." Het restaurant is inmiddels ook al failliet.

Maar goed, even serieus: die troonrede is inmiddels wél duizend keer gedownload. Op de tekst kwamen duizenden reacties. En waar gaat het nou helemaal om? Om de boodschap, de boodschap en nog eens de boodschap.

Jonker doet al tien jaar niets anders dan de wereld vertellen dat we duurzaamheid fundamenteel anders moeten aanpakken.

Het is leuk hoor, zegt hij, van die overheids campagnes die mensen aanzetten hun plantjes water te geven met regenwater. Dat soort acties heeft een hoge aalbaarheidsfactor "en moeten we vooral blijven doen". Maar het gaat om een totale transitie. De economie dient principieel anders te worden ingericht, en daarvoor moeten we zijn bij de mensen die aan de knoppen zitten. Daar, bij de professionals, laat Jonker met name zijn gezicht zien. "Ik ben niet bezig Kees en Bettie te bereiken, ik ga een stap

NAAM: JAN JONKER

2020-MOMENT: DUURZAME TROONREDE, 1 SEPTEMBER

PLEK: NIEUWSPOORT, DEN HAAG

'DE **ECONOMIE**
DIENT PRINCIPIEEL
ANDERS TE WORDEN
INGERICHT'

'JE MOET GEEN ACADEMISCHE HEINTJE DAVIDS WORDEN'

verder en probeer waar mogelijk tegen beroepsgroepen te praten.”

Voorbeeldje: in de witgoedsector wordt aardig meegewerkt aan recycling. “Maar een koelkast wordt nog precies zo gemaakt als dertig jaar geleden. Wat er moet gebeuren: bouw een koelkast op zo’n manier dat-ie in acht slimme stappen ook weer uit elkaar te halen is.”

Daarvoor moet je niet bij BCC of Electro World zijn, maar bij de regelmakers en ontwerpers. Om maar even in de wereld van de keukens te blijven: een koffiezetapparaat bestaat deels uit kunststof. Als je echt voor een circulaire economie gaat (waarin grondstoffen worden hergebruikt), moet je op regelniveau verplichten dat het kunststof dat wordt gebruikt, voor een steeds groter deel van een recyclebaar soort is.

Stapje voor stapje

In de Duurzame Troonrede zette Jonker een zevenstappenplan uiteen om tot een circulaire economie te komen. Een van de stappen is: roep een ander belastingsysteem in het leven. Belast bijvoorbeeld niet arbeid, maar grondstoffen of uitstoot en vervuiling. Jonker laat als dat even kan van zich horen in Den Haag en in Europa. “En dan ben ik trots dat ik een paar zinnen van mezelf herken in de European Green Deal. Bescheiden, zeker, maar ze staan er.”

Soms wordt hij wel beetje moe van zichzelf. Heb je hém weer. “Maar ik zie het als mijn verantwoordelijkheid om telkens hetzelfde verhaal te vertellen. Veranderingen gaan stapje voor stapje, kousenvoetje voor kousenvoetje.”

Op de Radboud Universiteit werd hem regelmatig gevraagd naar zijn advies over verduurzaming. “De universiteit heeft het thema de afgelopen tien jaar echt omarmd, dat is fijn om te zien. Ik pleit er al jaren voor dat elke opleiding ten minste één vak over duurzaamheid opneemt in het curriculum. In het nieuwe strategisch plan staat dat voornemen. Dat is bevredigend, dat vind ik top.”

Blanco agenda

Jan Jonker promoveerde in Nijmegen in 1987. Heel lang gaf hij les op het terrein van (onderzoeks)methodologie. Tot hij in 1993 het woord duurzaamheid voor het eerst hoorde en erdoor werd gegrepen. Hij werd universitair hoofddocent en pas in 2008 hoogleraar. “Ik wilde naar buiten, de maatschappij in. Dat kon.”

Als hoogleraar Duurzaam ondernemen (en later hoogleraar aan de Universiteit de Toulouse en de Vrije Universiteit Brussel) schreef hij 35 boeken en 250 artikelen. Jonker stond op elk mogelijk podium, hij kreeg een Duurzaam Lintje en een koninklijke onderscheiding. In 2018 gaf hij 110 lezingen, dat is bijna elke drie dagen een. Toen 2020 begon, stonden zestig lezingen in zijn agenda. “In maart werden die in een week tijd allemaal gecancelled.” Opnieuw een uitbundige lach: “Zit je opeens naar een blanco agenda te kijken. Nou, dat houdt je behoorlijk nuchter hoor.”

In eerste instantie vond hij de crisis – behalve eng en verdrietig – hoopgevend. Kijk eens hoe goed we in staat zijn ons gedrag aan te passen, kijk eens hoe snel de overheid kan schakelen als zich een ramp aandient. Als we dan toch aan het transiteren waren, waarom dan als samenleving niet meteen circulair gaan, worden en blijven? Maar inmiddels, aanbeland aan het eind van het kalenderjaar, ziet Jonker het somber in.

“Ministers Wiebes en Hoekstra hadden kunnen zeggen: we gaan de economie stutten, maar van elke euro besteden we 10 cent aan energietransitie, CO₂-reductie en biodiversiteit; we gaan nu bouwen aan die andere maatschappij. Dat was een geweldige kans geweest! Maar het gebeurde niet. Sterker nog: ze gingen de vervuilende luchtvaartindustrie redden met miljarden. In het voorjaar hoorde je politieke partijen nog roepen dat alles groener moest. Dat geluid is eigenlijk volledig verstomd.”

Als hoogleraar houdt Jonker het nu voor gezien. Hij vind het goed om op zijn 66ste gewoon te stoppen. “Je moet geen academische Heintje Davids worden”, zegt hij, verwijzend naar de zangeres die steeds maar comebacks bleef maken. Maar mensen weten hem nog steeds te vinden, heeft hij al gemerkt. In de luwte adviseert hij nu lekker door, helaas wel vanachter zijn bureau in de Achterhoek. “Sinds maart ben ik twintig minuten terug geweest op de faculteit: om mijn kamer leeg te halen. Een nogal vreemd einde van een academische carrière.”

En dan weer die schaterlach. ★

HET VERVOLG VAN ALICE

Al sinds mijn middelbareschooltijd verdiep ik me in de achtergrond van Lewis Carrolls boeken *Alice's Adventures in Wonderland* en *Through the Looking Glass and what Alice found there*. Toen ik in 1997 in Nijmegen ging studeren en toegang tot het internet kreeg, maakte ik er een website over: alice-in-wonderland.net. 23 jaar later werk ik aan de universiteit, bestaat de site nog steeds en is het tijd voor een volgende stap:

zelf een nieuw vervolg op het verhaal schrijven.

Ik ben niet alleen bekend met Carrolls stijl, maar ook met alle verborgen betekenissen, grapjes en verwijzingen in het verhaal. In mijn vervolg zitten deze ook verstoppt.

In februari begon ik met schrijven en na vier maanden was het verhaal af. Een uitgever had ik binnen een uur gevonden en toen begon de zoektocht naar

een illustrator. In weer vier maanden voltooide deze alle 42 illustraties. En nu kan het publicatieproces beginnen.

Hopelijk verschijnt het boek nog dit jaar, maar anders kan ik begin 2021 het resultaat van mijn grote nieuws uit 2020 aan de wereld laten zien.

LENNY DE ROOY, ONLINE MARKETING- EN CONVERSIESPECIALIST

ZWANGER, NET ALS MIJN SCRIPTIEBEGELEIDER

Erachter komen dat je zwanger bent terwijl je nog studeert, is niet ideaal. Zeker niet als je volop bezig bent met het schrijven van je scriptie en intussen nog vier vakken probeert af te ronden voor de bachelor psychologie. Maar: mijn zwangerschap op zich was enorm gewenst.

Dus besloot ik er het beste van te maken en mijn studie zo goed mogelijk voort te zetten. Ik was nog niet zo lang in verwachting toen live bijeenkomsten en colleges op de universiteit vervangen werden door online sessies. Het voordeel van digitaal onderwijs is dat het wat minder opvalt als je opeens misselijk wordt en een sprintje naar het toilet moet trekken. Ook fijn: colleges bijwonen kostte me minder energie zonder de ov-reis van anderhalf uur naar de campus.

Na een paar weken vond ik het toch verstandig mijn scriptiebegeleider op de hoogte te stellen van de situatie. Haar antwoord op mijn e-mail was positiever dan ik had durven hopen. Niet alleen dacht ze praktisch mee, ze vertelde zelf óók zwanger te zijn. Hoe gek en bijzonder is het om tegelijkertijd met je scriptiebegeleider een kindje te verwachten! Ook de andere docenten die ik inlichtte, waren erg begripvol en dachten mee, wat ik als enorm fijn heb ervaren. Huidige stand van zaken: de scriptie is afgerond en mijn vriend en ik verwachten onze baby in december.

KIM VAN DER KLOET, STUDENT PSYCHOLOGIE

ERACHTER KOMEN
DAT JE ZWANGER
BENT TERWIJL JE
NOG STUDEERT,
IS NIET IDEEAAL

EEN GEDENKWAARDIGE WEEK

Maandag

Hij is dood. Zijn wens is vervuld. 74 jaar is zo oud nog niet, maar al enkele jaren is voor hem de glans van het leven. Het hoeft niet meer voor hem. Hij wil niet meer behandeld worden. Hij valt, weigert medische zorg en stopt met eten en drinken. Enkele dagen later houdt ik zijn hand vast en glijdt hij uit het leven.

Donderdag

Zij leeft. Haar wens is niet vervuld. Twintig jaar is nog jong, maar al meerdere keren heeft ze uitgeroepen niet langer te willen leven. Ze kan niet meer. Ze wil niet meer in therapie. Zij knielt, legt haar hoofd op de rails en wacht. Enkele minuten later haal ik haar van het spoor en voer haar terug naar het leven.

Zondag

Ik beleef. Mijn wens gaat in vervulling. 54 jaar is al over de helft, maar nog nooit was ik zo tevreden in het leven. Nooit voelde ik mij zo gelukkig. Ik wil dit gevoel niet meer kwijt. Ik wandel, kijk uit over de zee en geniet. Even later rennen mijn kinderen voor mij uit en nemen mij mee in hun levenslust.

PETRA VAN WERSCH, ADVISEUR STRATEGISCHE RELATIES

NAAM: MIKE FOPPEN
 2020-MOMENT: WEGRECORD, 19 JULI
 PLEK: GOFFERTPARK

BIZARRE WEDSTRIJD IN EEN UITGESTORVEN GOFFERTPARK

Hardlooprecords worden meestal gebroken onder het oog van drommen juichende toeschouwers. De Nijmeegse student Mike Foppen liep deze zomer in een uitgestorven Goffertpark naar de top. De wedstrijd was geheimgehouden om publiek te weren.

Tekst: Vince Decates Foto's: Bert Beelen

Mike Foppen

Niet veel hardlopers kunnen zeggen dat zij een Nederlands record bezitten. Nog minder hebben er twee op hun naam staan. En slechts een van hen deelt een van beide records tot op de honderdste seconde met een van zijn grote voorbeelden. Mike Foppen, masterstudent Work, Organisation and Health aan de Radboud Universiteit, is die ene persoon.

Afgelopen juli verpulverde hij in het Nijmeegse Goffertpark het 23 jaar oude Nederlandse record op de vijf kilometer op de weg. Foppen was met een tijd van 13 minuten en 31 seconden maar liefst 15 seconden sneller dan Kamiel Maase. Maase, een van de succesvolste Nederlandse hardlopers aller tijden, legde in 1997 dezelfde afstand af in 13:46.

Nog geen maand later schreef Foppen wederom een Nederlands record op zijn naam. Tijdens de Diamond League in Monaco, een internationale wedstrijd die geldt als de Champions League van het hardlopen, deed Foppen 13:13:06 over 5000 meter op de baan. Een evenaring op de honderdste seconde precies van het Nederlands record, dat sinds 2002 op naam staat van – jawel – Kamiel Maase.

“Dat was echt belachelijk”, blikt Foppen terug met een brede lach op zijn gezicht. “Je verwacht dat een van beiden wel een honderdste seconde trager is, maar nee hoor. We delen het record nu. Een verbetering én een evenaring van de tijden van Kamiel, daar ben ik wel trots op. Hij is toch een heel grote naam in de Nederlandse hardloopwereld.”

De pas 23-jarige Foppen, die naast zijn bestaan als topsporter ook parttime studeert, heeft zich afgelopen jaar echt gemeld bij de grote jongens. Niet alleen presteerde hij goed bij de Diamond League en verbrak hij twee Nederlandse records, hij won in september ook nog twee medailles op het NK: goud op de 5000 meter en brons op de 1500 meter.

Op de fiets

“Ik ben dit jaar goed in vorm”, concludeert Foppen nuchter. “Ik heb de mazzel dat ik op straat kan trainen, dus ook tijdens de lockdown in het voorjaar kon ik gewoon

blijven hardlopen. Tijdens die trainingen liep ik al een paar keer tijden tegen het Nederlandse record. Het was wachten op een officiële wedstrijd waar ik die vorm ook daadwerkelijk aan de buitenwereld kon laten zien.”

Het moment kwam op 19 juli, toen hij op overtuigende wijze het wegrecord op de vijf kilometer pakte. “Dat was ook gelijk de bizarste wedstrijd die ik ooit gelopen heb.” De race, die plaatsvond in het Goffertpark, was geheimgehouden door de organisatie, om te voorkomen dat er te veel publiek op af zou komen.

En zo stond een handjevol Nederlandse en internationale hardlooptoppers die zondagochtend op te warmen in een waterig zonnetje in een uitgestorven Goffertpark. “Dat was echt zo ontzettend raar. Ik woon daar om de hoek. Mijn wekker ging om zeven uur, ik heb wat gegeten en ben op de fiets gestapt. Die heb ik tegen een boom gezet en toen ben ik maar rondjes gaan rennen om warm te worden. Mijn wedstrijdvoorbereiding gaat normaal gesproken wel anders.”

Om het nog absurder te maken: het parcours was niet afgezet en de hardlopers droegen geen startnummers. Op de start- en finishlijn na, gaf niets weg dat er een internationale hardlooptopwedstrijd gaande was. “Er liepen dus ook gewoon mensen in de weg. Er fietste iemand voor ons uit die hen aan de kant dirigeerde. Gelukkig was het nog vroeg en was het park zo goed als leeg, op enkele mensen

'DE MENSEN KEKEN VERBAASD TOEN WIJ IN VOLLE VAART LANGS KWAMEN RENNEN'

na die de hond uitlieten. Die mensen wisten niet wat hen overkwam. Ze keken vol verbazing toen wij in volle vaart langs kwamen rennen.”

Olympische Spelen

Foppen hoopt na het voor hem perfecte jaar zijn goede vorm door te zetten in 2021. “Ondanks mijn persoonlijke groei en goede wedstrijdresultaten heb ik me nog niet kunnen kwalificeren voor de Olympische Spelen, omdat de wereldatletiekbond de kwalificatie vanwege de pandemie heeft stilgelegd. Dat is wel een smetje op mijn 2020, ik weet dat het erin had gezeten. Maar als ik deze vorm vast weet te houden, moet een kwalificatie er zeker inzitten.”

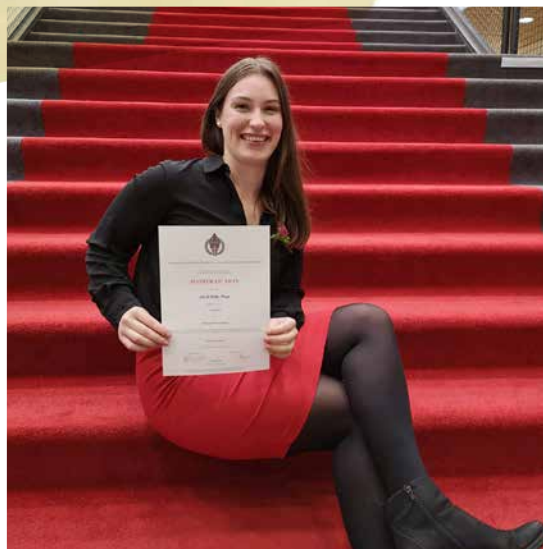
“Wat ik van de Olympische Spelen verwacht? Ik wil niet op de zaken vooruitlopen. Als ik me kwalificeer en erbij mag zijn, is dat al een prestatie op zich. Ik focus nu eerst op die kwalificatie.” ★

DE GROTE DAG

maar dan anders

De foto-met bul hoort in elk studentenplakboek. Zelfs in het gekke jaar 2020 lukte het de meeste studenten hun diploma persoonlijk op de universiteit – of elders – in ontvangst te nemen. Het feest komt misschien nog eens, ooit.

Tekst: Mirte van Rooijen

BREGJE VAN DE WEIJER (24) **MASTER COMMUNICATIE EN** **BEÏNVLOEDING**

Een balie-uitreiking of een ceremonie? Bregje van de Weijer twijfelde. Haar scriptie was klaar in mei, maar het duurde nog maanden voordat ze haar masterdiploma kon ophalen. In de tussentijd vond ze een woning en een baan in Amsterdam. De ceremonie bijwonen werd steeds minder aantrekkelijk. "Eerst mochten we geen gasten uitnodigen, daarna bleek er zelfs geen ruimte voor koffie en een koekje achteraf." Toch koos ze voor een ceremonie: "Voor het ophalen van mijn diploma op de universiteit zou ik toch op en neer moeten. Dan is een magere ceremonie beter dan niets."

In oktober was het zover. "De uitreiking was precies wat ik ervan verwachtte: niet heel persoonlijk. Maar de docenten deden hun best." Haar vrienden en familie keken via een livestream mee. Na afloop wachtten ze haar buiten op met een glaasje prosecco. "Ook hadden we een momentje voor de clichéfoto's op de rood-zwarte trap in de aula, want zonder die foto's ben je niet echt afgestudeerd."

SANDER VAN DER GOES (22)
**BACHELOR SOCIALE GEOGRAFIE
& POLITICOLOGIE**

"Bij een diploma-uitreiking vier je de voortgang in je leven. In vier jaar tijd maak je de beste vrienden en leer je zó veel, dat moet je goed afsluiten", vindt Sander van der Goes. 25 september was zijn grote dag. Al was het niet de uitreiking waar hij van droomde: "Mijn begeleider mocht mij niet eens een hand geven."

Van der Goes snapt dat de uitreiking sober was, maar hij baalt ervan dat er geen gasten aanwezig waren. "Mijn ouders keken mee vanuit de auto op de parkeerplaats. Mijn vriendin vanuit huis."

Gelukkig krijgt hij over een paar jaar een herkansing. "Ik heb een tussenjaar genomen en zit in het bestuur van DWARS, de jongerenafdeling van GroenLinks. Hierna ga ik de master Sociale geografie doen. Hopelijk kan ik dan afstuderen met een échte ceremonie."

TED VAN AANHOLT (24)
MASTER PHILOSOPHY & SCIENCE

Bij de ceremonie had ik mijn camera aan mijn vader gegeven", vertelt Ted van Aanholt. "Ik was hem alleen vergeten uit te leggen hoe dat ding werkt. Dus de foto's zijn niet zo mooi geworden als ik had gehoopt." Gelukkig was de locatie wel fraai. Van Aanholt's uitreiking was in de Stadsschouwburg. "Eerst zou het in de kapel van het Berchmanianum zijn, maar dan mocht er niemand bij zijn. Na een paar boze mailtjes konden we naar de schouwburg. Mét gasten."

Van Aanholt wilde zijn scriptie in februari eigenlijk al af hebben. Het werd juni. In de tussentijd moest hij leren hoe hij productief thuis kon werken en kreeg hij pfeiffer. Er was ook een lichtpuntje: dagblad *Trouw* interviewde hem over zijn scriptie-onderwerp, de nagenoeg vergeten 'diabolische doctor' Blasius van Parma (1350-1416). "Het artikel heeft maanden op de plank gelegen, omdat er geen plek was in de krant. In juni verscheen het alsnog, precies toen ik klaar was met mijn scriptie."

IRIS VAN DEN BROEK (26)
**MASTER COMMERCIELE
COMMUNICATIE**

De diploma-uitreiking van Iris van den Broek was niet in de aula of in het Berchmanianum, maar in het Van der Valk-hotel in Lent. "Er was een klein zaaltje gehuurd en een docent had zelfs onderzoeksgeld ingeleverd, zodat een livestream kon worden gemaakt", vertelt Van den Broek. Misschien geeft ze op een dag nog een uitgesteld feest, maar nu heeft ze haar handen vol aan haar baan als online marketeer bij een reclamebureau.

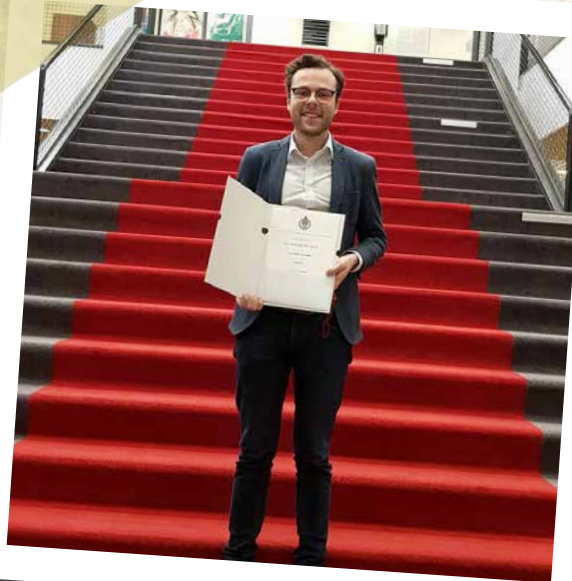
JORDY BROEKMEULEN (27) **MASTER BESTUURSKUNDE**

Voor zijn scriptie reisde Jordy Broekmeulen af naar het Europe Parlement in Brussel. Een week voor de lockdown in maart was hij daar nog. "Ik kon nog wat mensen interviewen in een café." Daarna deed hij alle gesprekken online. Wel zo efficiënt natuurlijk, maar het plotselinge thuiswerken had ook minder leuke kanten: "Een scriptie schrijven doe je alleen. En omdat iedereen thuiswerkt, mis je af en toe iemand om mee te overleggen."

Broekmeulen vond het daarom extra leuk dat zijn diploma-uitreiking in oktober in de kapel van het Berchmanianum doorging. "Het was tof om mijn studiegenoten weer te zien." De familie keek mee via het scherm. "De restaurants waren toen nog open, dus we konden het na afloop vieren." Tegenwoordig heeft Broekmeulen een bijbaantje en is hij druk met solliciteren. "Dat gaat helaas allemaal via Zoom. Het scheelt dat ik daar tijdens mijn afstuderen al veel ervaring mee heb opgedaan."

STIJN VAN NULAND (23) **BACHELOR GESCHIEDENIS**

Elk nadeel heeft zijn voordeel. Dat geldt in ieder geval voor Stijn van Nuland. In november kreeg hij zijn bachelordiploma. Familie en vrienden keken via een livestream mee. "Hierdoor konden ook mijn opa en oma de uitreiking zien. Het was waarschijnlijk niet gelukt ze naar Nijmegen te laten komen." Inmiddels is Van Nuland begonnen aan een master Journalistiek aan de Rijksuniversiteit Groningen. "De laatste maanden van mijn bachelor hoefde ik gelukkig geen vakken meer te volgen. Ik kon zelf mijn tijd indelen en focussen op mijn scriptie." Hij vond het als historicus wel onhandig dat alle archieven op slot zaten. "Ik had bandopnames nodig van een oud 3FM-programma, die normaal te vinden zijn in Hilversum. Uiteindelijk heb ik, dankzij hobbyisten, veel meer materiaal gekregen dan ik in de archieven had kunnen vinden." Maanden later kon Van Nuland dan toch afstuderen en dé foto laten maken op de rood-zwarte trap in de aula.

DRIJVEND IJS IN SINT-PETERSBURG

In 2020 zag ik ijs drijven en dat was een ontroerende ervaring. Samen met hoogleraar Politieke filosofie Evert van der Zweerde en zes studenten van de Radboud Honours Academy verbleef ik in januari in Sint-Petersburg, de oude hoofdstad van het Russische tsarenrijk en een van de mooiste steden ter wereld. Historici zoals ik beleven van tijd tot tijd – vrij naar Johan Huizinga – een historische sensatie: een ervaring waarbij je de geschiedenis als het ware voelt. Dergelijke sensaties liggen in Sint-Petersburg voor het oprapen. We waren er rond 27 januari, de dag waarop het voormalige Leningrad

herdenkt dat de stad in 1944 na een omsingeling van bijna negenhonderd dagen werd bevrijd. We bezochten musea, herdenkingen, een concert en scholen, zongen Russische liederen mee en spraken met overlevenden van de *блокада*, de omsingeling die naar schatting tussen de 1,5 en 2 miljoen slachtoffers veroorzaakte. Het was maar enkele graden onder nul, veel te warm voor de tijd van het jaar. De winter van 2019-2020 bleek achteraf een van de warmste uit de Russische geschiedenis, een teken aan de wand van de alsmaar voortschrijdende klimaatverandering. Ijs hoort pas in

het voorjaar te gaan drijven in Rusland, maar nu was het al in januari zover op de Neva, de brede rivier die Sint-Petersburg in tweeën deelt. Met tranen in mijn ogen (van de kou) keek ik naar het schouwspel. **Een natuurfenomeen waarvan een geesteswetenschapper niets begrijpt, maar wel allerlei betekenissen aan verbindt.** Ik zag een bevroren beweging, alsof de tijd zowel stilstond als bewoog. 2020 gaat voor mij de geschiedenis in als het jaar van het drijijs.

LENNERT SAVENIJE, HISTORICUS

IK WAS CAPTAIN KIRK

Soms is het op mijn bureau net *Star Trek*. Ik heb een groot scherm voor alle Zoom-gezichten, een kleiner voor de papieren, en een telefoon voor de collega's die me tijdens vergaderingen terzijdes toe-appen. Ik speel op drie dashboards tegelijk, waarbij het Erasmusgebouw dan de Enterprise was en ik Captain Kirk in de in het Duits nagesynchroniseerde versie, want die ken ik het best. We waren allemaal onderweg naar *ein Planet genannt Erde*, in de hoop dat daar nog leven mogelijk was.

"So eine Unverschämtheit" hoor ik mezelf zeggen, terwijl ik op *mute* sta, als een ander bemanningslid niet ziet welk een moedig besluit de heldin van de

aflevering op het punt staat te nemen. Tja, dan moet ik mezelf maar opofferen in het belang van de mensheid en in een eenzame capsule naar het eind van de Melkweg zweven ...

"Vergeet niet de studentmentoren te noemen!" broemt een van mijn schermen plotseling, en ik ben subiet terug in de werkelijkheid.

"De studentmentoren!" zeg ik. "Die zijn erg belangrijk voor de binding van eerstejaars bij de opleiding!" Net op tijd materialiseer ik terug in de vergadering.

Pfoe. Soms is het toch prettig als Scotty je *hoch beamt*.

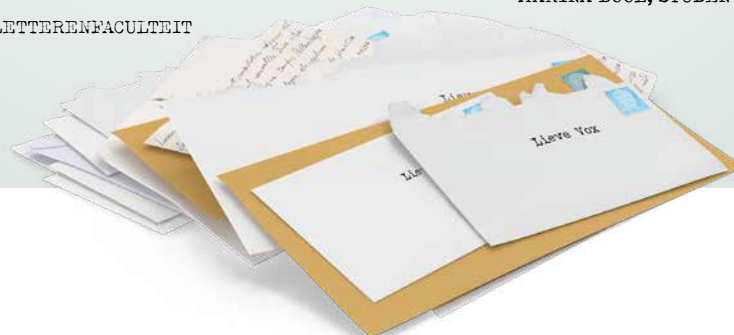
Ik hoop dat jullie ook af en toe in hogere sferen verkeren. Het verzet de zinnen en kan helemaal geen kwaad. *Glaub ich*.

MARGOT VAN MULKEN, DECAAN LETTERENFACULTEIT

DE HEILIGE GRAAL: STERRENBOSCH

Sinds het begin van 2020 reageerde ik steevast op kamers in het SSH&-complex Sterrenbosch. Ik had mijn zinnen gezet op zo'n prachtige grote studio in 'Starwood'. Met de naderende nieuwe lotingsregeling van de studentenhuisvester in het vizier, die mijn kansen zou verkleinen, begon de tijd te dringen. Soms werd ik tweede, derde, vierde of dan weer achtste, maar eerste was ik nooit. Elke week vergeleek ik uitgebreid de mogelijke kamers, reageerde ik op tijd en *refreshte* ik vervolgens op dinsdagmiddag net iets te obsessief de resultatenpagina. De laatste week zonder loting brak aan en ik raapte mijn moed voor weer een poging. En toen ... pling, een e-mail met 'Gefeliciteerd met je nieuwe kamer!' Huh? Beduusd gaf ik mijn fans een update en belde ik de SSH&. En daar werd het bevestigd: e-mail is waarheid, geniet er van hè, joejoe. Wat een emotionele rollercoaster, haha, maar woeee! Waarschijnlijk stonden zowel nummer één als nummer twee van de betreffende studio ook eerste bij een andere kamer, waardoor de derde, ik dus, aan de beurt kwam. Inmiddels geniet ik al een paar maanden intens van mijn nieuwe droomstekkie.

MARINA BOOL, STUDENT MEDISCHE BIOLOGIE

VAN OBSCURE GEVANGENIS IN DAMASCUS...

Omar Najem kon zijn geluk niet op toen hij begin dit jaar zijn eigen praktijk kreeg in Nijmegen. De uit Syrië gevluchte tandarts doet na jaren van onzekerheid weer wat hij het liefste doet: mensen helpen.

Tekst: Vince Decates Foto's: Getty Images, Bert Beelen

NAAM: OMAR NAJEM

2020-MOMENT: OVERNAME TANDARTSENPRAKTIJK, 1 APRIL

PLEK: PRINS HENDRIKSTRAAT

Vol enthousiasme laat Omar Najem (36) zijn tandartspraktijk aan de Prins Hendrikstraat in Nijmegen-Oost zien. “Hier is de wachtkamer, daar de behandelkamer en daar de bestralingsruimte.” Over alles in het statige pand is hij enthousiast, tot de personeelskamer aan toe.

Sinds 1 april van dit jaar is dit de praktijk van Najem. Hij nam de boel over van wijlen tandarts Joost van Vlijmen. “Dat was een hele eer”, vertelt Najem. “En ook een beetje spannend, Joost was niet zo maar een tandarts.” Radboud-alumnus Van Vlijmen stond veertig jaar lang aan het roer van de praktijk. In de zomer van 2019 vertelde hij in een reportage in alumniblad *Radboud Magazine* nog over de Mongoolse steppe, waar hij jaarlijks nomadenfamilies hielp met hun gebitsproblemen. Aan het eind van hetzelfde jaar overleed hij plotseling, op 65-jarige leeftijd.

Bombardement

Anderen helpen, daar draaide het voor Van Vlijmen allemaal om. Voor Najem is dat niet anders. In zijn thuisland deed hij dat al, en na onzekere jaren als vluchteling wil hij niets liever dan hetzelfde in Nederland doen. Na goede gesprekken met de erven Van Vlijmen werd de knoop doorgehakt: Praktijk Najem was een feit.

Daarmee kwam een droom uit voor de Syriër. Voor de tweede keer eigenlijk. In zijn thuisland had hij, voor in 2012 de oorlog uitbrak, een eigen praktijk in een buitenwijk van Damascus. Daarnaast werkte hij als kaakchirurg

Omar Najem

NAAR EIGEN TANDARTSENPRAKTIJK IN NIJMEGEN-OOST

De praktijk aan de
Prins Hendrikstraat

in het ziekenhuis van de stad. Dat alles zag hij aan het eind van dat eerste oorlogsjaar echter voor zijn ogen verdwijnen.

“Mijn praktijk en huis werden met de grond gelijk gemaakt tijdens een bombardement”, vertelt Najem. “Mijn familie sloeg op de vlucht, een deel naar Jemen, anderen naar Turkije. Ik moest niet aan vertrekken denken, ik wilde de mensen om mij heen helpen.”

Ondanks dat Najem zich niet uit het veld liet slaan, werd zijn situatie steeds uitzichtlozer. Het dieptepunt beleefde hij toen de politie hem in het voorjaar van 2013 uit het niets van straat plukte. “Ik werd ervan verdacht een staatsvijand te hebben geholpen, zeiden ze. Het bleek te gaan om een veertienjarige jongen die ik enkele dagen eerder had geopereerd aan zijn gebroken kaak.” Hij laat een pauze vallen en zucht. “Een jongen van veertien, een staatsvijand ...”

Vals paspoort

En zo belandt de tandarts in een obscure gevangenis in Damascus, waar hij enkele maanden vast wordt gehouden, zonder enige vorm van proces. “Ik kan je verzekeren dat de gevangnissen daar heel anders zijn dan in Nederland. Mijn cel was vies en had geen ramen. Het enige wat ik hoorde waren bominslagen en vuurgevechten. Ik heb geen oog dichtgedaan.”

Als zijn familie een flinke som geld aftikt, komt Najem uiteindelijk vrij. Hij besluit te vluchten naar veilig gebied. Een plan of papieren heeft hij niet. “Ik moest gewoon zo ver mogelijk weg van de oorlog. Maar ik kon nergens heen: mijn paspoort was afgepakt in de gevangenis. Ik besloot naar het noorden van het land te trekken en de grens met Turkije over te steken. Om daar te komen moest ik midden in de nacht een rivier overzwemmen.”

Eenmaal in Turkije zoekt Najem contact met zijn eerder gevluchte familie en regelt hij via-via de benodigde documenten om naar Nederland te kunnen vliegen. Geen officiële: Najem legt zo’n achtduizend euro neer voor een vals paspoort. “Je hoort veel nare verhalen over mensensmokkelaars die vluchtelingen geld aftroggelen en vervolgens aan hun lot overlaten. Maar eerlijk gezegd was ik niet bang. Ik was banger voor de oorlog.”

Uiteindelijk komt Najem terecht in een asielzoekerscentrum in Drachten, waar hij besluit de draad weer op te pakken. “Ik kwam erachter dat ik een posttraumatische stressstoornis (PTSS) had overgehouden aan mijn tijd in de gevangenis. Het geluid van de oorlog, dat hoorde ik nog steeds. Maar ik wilde mezelf herpakken. Ik besloot dat ik in Nederland weer mensen moest gaan helpen.”

Door gesprekken met de psycholoog komt Najem er weer bovenop. Hij gaat zich op de toekomst richten. “Ik zag dat de opleiding tandheelkunde in Nijmegen goed

'IK WERD ERVAN VERDACHT EEN STAATSVIJAND TE HEBBERN GEHOLPEN'

aangeschreven stond, dus kwam ik hierheen. Bij Radboud in'to Languages volgde ik taalcursussen om Nederlands te leren. In het begin had ik nog geen werk, maar hield ik me bezig met vrijwilligersprojecten, om de stad en de taal te leren kennen.”

“Het liefst wilde ik weer als kaakchirurg werken, maar mijn diploma uit Syrië is hier niet geldig. Via een instituut in Amsterdam haalde ik de nodige diploma's voor mijn BIG-registratie als tandarts. Zodra die rond was, ben ik aan de slag gegaan in praktijken in Culemborg en Tiel. Kaakchirurg worden zat er helaas niet in, daar had ik nog vijf jaar geneeskunde voor moeten studeren.”

Afgelopen april volgde de eigen praktijk. “Dat was even wennen. Hier in Nederland zijn veel regels en moet alles worden genoteerd en bijgehouden.” Hij begint te lachen. “In Syrië was het vaak gelijk boren.”

“De mensen hier zijn ook beter op de hoogte op medisch gebied. Ze reageren kritisch op wat ik vertel, of vragen om extra uitleg bij een ingreep. Begrijp me niet verkeerd: dat is een goede zaak. Het komt de kwaliteit van de zorg alleen maar ten goede.”

Voor Najem was 2020 dus een droomjaar. Met dank aan Van Vlijmen, die zelfs na zijn dood nog een ander hulp een grote wens te vervullen. ★

DE BABY EN HET GEESTESKIND

We hadden ons het feestje van onze dochter toch wel anders voorgesteld. Op 13 maart, haar tweede verjaardag, maakten we ons klaar voor de visite van de veertiende. Er stond een gigantische taart klaar. Toen ze ging slapen, zei Elin: "Morgen opa oma". We konden niet weten dat die al enkele uren later op de stoep zouden staan.

Vroeg in de nacht braken namelijk de vliezen van mijn vrouw, en om zeven uur 's morgens kreeg Elin een verlaat verjaardagscadeau: haar zusje Ninthe. **Vraag me naar 2020 en ik denk als eerste aan haar babygeur.** De gemene poëzierecensent in mij bijt me toe dat dát een cliché is, maar als vader kunnen gemeenplaatsen me gestolen worden.

Bovendien is 2020 ook het geboortjaar van een geesteskind dat de toets der poëziekritiek wél kan doorstaan: met de Vlaamse dichter Charlotte Van den Broeck maakte ik het boek *Woorden temmen: van kop tot teen*. Daarin geven we toegankelijke commentaren op dertig gedichten, elk gekoppeld aan een lichaamsdeel, en dagen we de lezer uit de creatieve dialoog met die gedichten aan te gaan. Het is met afstand het leukste boek dat ik ooit gemaakt heb. Laatst kreeg ik zelfs een mail van een jongen (16) die het boek van zijn leraar Nederlands had gekregen en zo enthousiast was geraakt over poëzie, dat hij zijn profielwerkstuk over een van 'onze' dichters wilde schrijven. Daar doe je het uiteindelijk voor: als literatuurwetenschapper hoop ik niet alleen vakgenoten te prikkelen, maar vooral ook alle lezers die nog niet van zichzelf weten dat ze een lezer zijn. Lezers zoals hopelijk onze Ninthe – zij eet ons boek al letterlijk op!

JEROEN DERA, DOCENT NEDERLANDSE
TAAL EN CULTUUR

GELUKSMOMENT AAN DE RIJNOEVER

Eind juli, op bezoek in Bazel waar ik ben opgegroeid, nodigt schoolvriend John me uit voor zijn inleiding in een workshop solfège, compositie en improvisatie. Ik slenter over de Rheinbrücke, kijkend naar de zwemmers die zich op deze hete dag door de koude stroom laten meevoeren en kom uiteindelijk in een grote, donkere zaal terecht. Er zitten kinderen met instrumenten, timide tieners en oudere heren.

Mijn vriend projecteert een tekening van de Russische architect Viktor Hartmann, *De grote poort van Kiew*. Is het een kerk? Een triomfboog? Een jongen vindt het op een kasteel lijken. De Russische componist Modest Moessorgski, die in zijn befaamde suite *Schilderijen van een tentoonstelling* op Hartmanns kunstwerken reageerde, herkende nationalistische én kerkelijke elementen in dit getekende bouwwerk, zo doceert John. In het stuk over de poort hoor je marsmuziek, maar ook klokkengelui en kerktoonladders. De temperamentvolle muziek van Moessorgski bevalt iedereen. Maar was, wat wij net hadden gehoord, echt Moessorgski? Nee, het was Maurice Ravel! Moessorgski had zijn suite namelijk voor piano geschreven. Mag een Fransman zo'n essentieel Russisch stuk orkestreren? Natuurlijk niet, vonden veel Russen. Wat vinden wij? John laat ons rivalise-

rende orkestraties van Russen horen. Wie heeft Moessorgski beter begrepen? Jong en oud pleiten voor Ravel. Tot slot projecteert John de charmante, bewegende collages van Wassily Kandinsky op het scherm, die deze in 1928 voor een uitvoering van Moessorgski's *Schilderijen van een tentoonstelling* in het Bauhaus produceerde. Terwijl ik luister, verzink ik in een vergeten herinnering: John en ik als schooljongens aan de Rijn-oever, pratend over een toneelstuk dat ik zou schrijven over een pilaarheilige die steeds gekker wordt, met Johns muziek voor de steeds hoger schreeuwende

TERWIJL IK
LUISTER,
VERZINK IK IN
EEN VERGETEN
HERINNERING

heilige en het koor van spottende omstanders. We hebben dit stuk uiteraard nooit geschreven. Maar hier in deze zaal krijg ik het zalige gevoel dat we het nog eens gaan doen, wanneer we beiden bevrijd zijn van onze dagelijkse taken, als twee oude, giechelende grijsaards langs de Rijn.

CHRISTOPH LÜTHY, DECAAN
FACULTEIT FILOSOFIE, THEOLOGIE
EN RELIGIEWETENSCHAPPEN

DE SCHEIDING TUSSEN KERK EN UNIVERSITEIT

EEN RECONSTRUCTIE

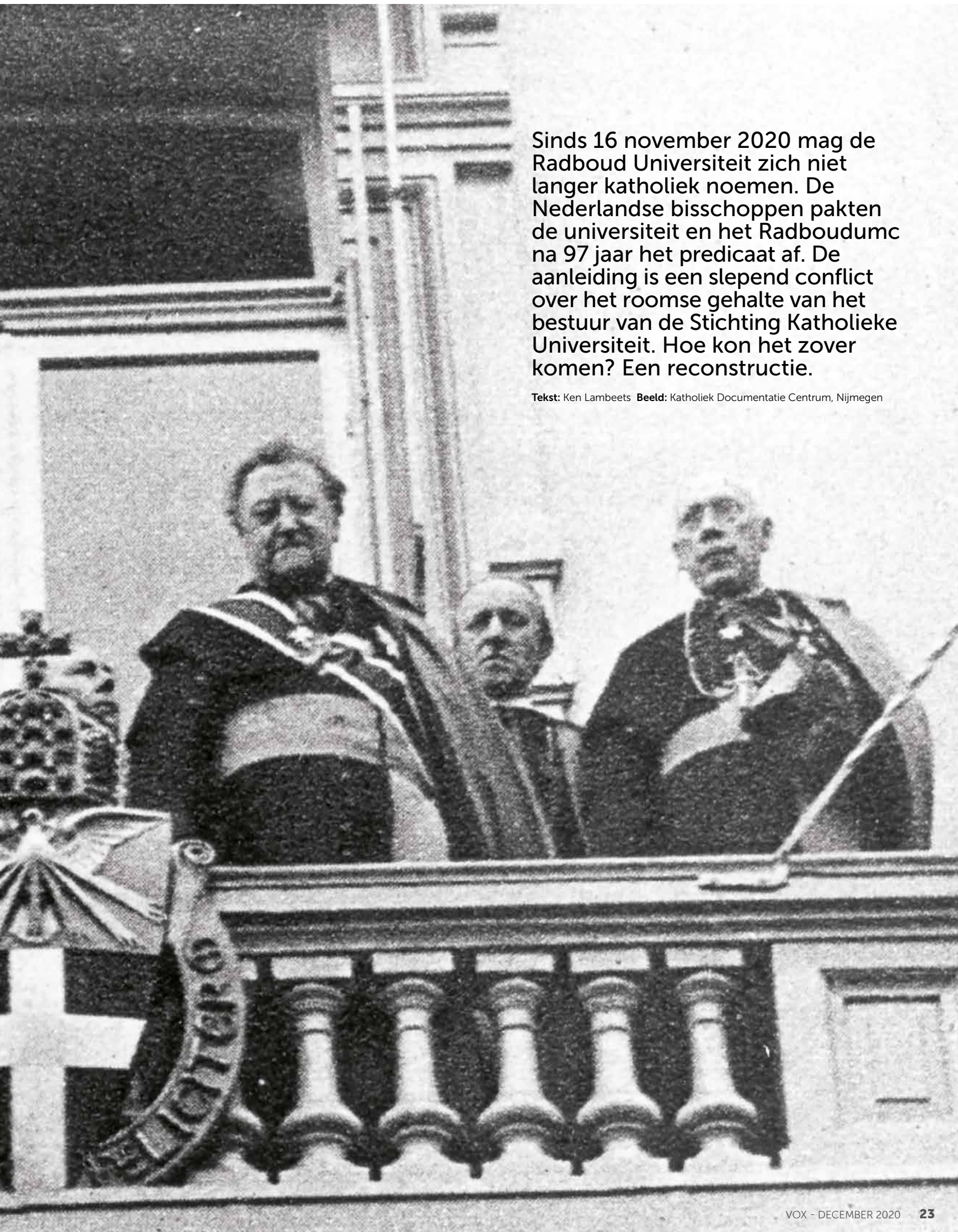
Bisschoppen op het balkon
van het hoofdgebouw van
de universiteit aan het
Keizer Karelplein bij de
opening in 1923

NAAM: BISSCHOPPENCONFERENTIE
2020-MOMENT: INTREKKING
PREDICAAT KATHOLIEK
PLEK: UTRECHT

Sinds 16 november 2020 mag de Radboud Universiteit zich niet langer katholiek noemen. De Nederlandse bisschoppen pakten de universiteit en het Radboudumc na 97 jaar het predicaat af. De aanleiding is een slepend conflict over het roomse gehalte van het bestuur van de Stichting Katholieke Universiteit. Hoe kon het zover komen? Een reconstructie.

Tekst: Ken Lambeets Beeld: Katholiek Documentatie Centrum, Nijmegen

Rome, 2 april 2005. In zijn privé-appartement aan het Sint-Pietersplein blaast paus Johannes Paulus II zijn laatste adem uit. Daarmee komt een einde aan een pontificaat dat meer dan een kwarteeuw duurde. Vele honderdduizenden gelovigen zakken naar Rome af om de begrafenis van de populaire paus bij te wonen. Na een conclaaf van anderhalve dag wordt Joseph Ratzinger aangeduid als zijn opvolger. Hij neemt de naam Benedictus XVI aan.

Ook dichterbij huis speelt op dat moment een belangrijke kwestie in de katholieke wereld. Omdat steeds minder mensen pastoraal werker, godsdienstleraar of priester willen worden, is het de wens van de Nederlandse bisschoppen om de drie katholieke theologische faculteiten (Tilburg, Utrecht en Nijmegen) te fuseren.

Geen kerkelijke graden

In het najaar van 2005 stapt de Radboud Universiteit uit de onderhandelingen. “De bisschoppen wilden de theologische faculteit in Utrecht vestigen – veel te ver van de Nijmeegse campus”, vertelt Jef van de Riet, die op dat moment net is overgestapt van de Tilburgse naar de Nijmeegse universiteit om secretaris van het college van bestuur te worden. Een van zijn taken: de contacten met de katholieke kerk behartigen.

De bisschoppen zijn niet gelukkig met de Nijmeegse terugtrekking. In december 2006 krijgen de bestuurders van de Radboud Universiteit een brief van het Vaticaan met de mededeling dat de theologische faculteit voorlopig geen kerkelijke wetenschappelijke graden meer mag verlenen. Wie een officiële functie in de Rooms-Katholieke Kerk ambieert, kan vanaf 2007 alleen nog terecht bij de faculteit Katholieke Theologie in Utrecht en Tilburg. De eerste grootkanselier van de faculteit is aartsbisschop Wim Eijk, die later terugkomt in dit verhaal.

Volgens Van de Riet verkoelde de mislukte fusie de verhoudingen tussen het college van bestuur en de Nederlandse bisschoppen. “Daar is een belangrijke kiem gelegd voor het latere conflict tussen de Bisschoppenconferentie en de bestuurders van de Stichting Katholieke Universiteit.”

Werkbezoek

De banden tussen de universiteit, het Radboudumc en de bisschoppen zijn in de jaren na de mislukte fusie niet meteen slecht te noemen. Wanneer kardinaal Adrianus Simonis in 2007 met emeritaat gaat, volgt Ad van Luyn hem op

als voorzitter van de Nederlandse Bisschoppenconferentie. Als alumnus van de Radboud Universiteit hecht Van Luyn aan het jaarlijkse werkbezoek van de Bisschoppenconferentie aan Nijmegen, waarbij de bestuurders en de geestelijken na een rondgang op de campus samen lunchen. Op de agenda staan gesprekken met het Stichtingsbestuur (SKU), het college van bestuur en de raad van bestuur van het Radboudumc over de identiteit van de universiteit, en soms ook een bezoek aan het Radboudumc.

Aan die werkbezoeken komt abrupt een einde wanneer Wim Eijk in 2008 aartsbisschop van Utrecht wordt en van 2011 tot 2016 voorzitter van de Bisschoppenconferentie. “Vanaf dat moment worden afspraken vaak afgezegd of op de lange baan geschoven”, zegt Van de Riet.

Bovendien valt nog een ander contact met de bisschoppen weg. Als bisschop van 's-Hertogenbosch is Antoon Hurkmans lange tijd een belangrijke brugfiguur tussen de Bisschoppenconferentie en de universiteit. Wanneer hij door vermoeidheid en andere lichamelijke problemen uitvalt, vraagt hij aan priester en hoogleraar Antoine Bodar om als gedelegeerde voor het hoger onderwijs en studentenpastoraat de contacten met de universiteit over te nemen. “Bodar heeft zijn taak goed verricht, maar hij was vaak in het buitenland en hij stond ook buiten de Bisschoppenconfe-

HOE NU VERDER?

Hoe moet het verder met de identiteit van de Radboud Universiteit, nu ze het predicaat katholiek kwijt is? Betekent dit het einde van het gebed bij academische plechtigheden en verdwijnt het kruis uit het universiteitslogo? Over deze en andere vragen wil het college van bestuur van de Radboud Universiteit in gesprek met de rest van de campus. “Dat proces zal tot in 2023 duren”, zei Wilma de Koning op 16 november tijdens een virtuele bijeenkomst van Radboud Reflects. Die tijd is volgens de vicevoorzitter nodig om een campusbrede dialoog uitgebreid te kunnen voeren, zoals eerder gebeurde met de nieuwe strategie en de leiderschapsnotitie. Op haar eeuwfeest kan de universiteit dan haar nieuwe jas presenteren.

rentie”, zegt Van de Riet. “Zo vielen alle plekken waar de bisschoppen en de universiteit elkaar informeel konden ontmoeten weg. Met de komst van Gerard de Korte kwam daarin een keer ten goede, maar achteraf gezien was dat te laat.”

Niet kerkelijk gehuwd

Even terug naar paus Johannes Paulus II. Op 15 augustus 1990 vaardigde hij de Ex Corde Ecclesiae uit, een apostolische constitutie (wetgevend document) die richtlijnen bevat over de kenmerken waaraan een katholieke universiteit volgens het Vaticaan dient te voldoen. Volgens het document moet onderzoek aan dergelijke universiteiten ook een theologisch perspectief bevatten en moeten studenten opgeleid worden als goede christenen.

Bijna twintig jaar na de publicatie van de apostolische constitutie, in 2009, stelt de Bisschoppenconferentie in een rapport wat dit betekent voor een katholieke universiteit in Nederland. En dat is heel wat. Zo moet de meerderheid van het college van bestuur van een universiteit bestaan uit rooms-katholieken, die betrokken zijn bij de kerk en zich inzetten voor de praktische implicaties van de katholieke identiteit van de universiteit. Ook moet de universiteit ernaar streven om in een meerderheid van de beschikbare plaatsen voor weten-

'ONS PROBLEEM ZAT NIET IN ROME'

Opening Prekliniek
in 1955

schappelijk personeel en staffuncties rooms-katholieken te benoemen.

Vijf jaar later blijkt de nieuwe lijn zoals die door de Nederlandse bisschoppen verder in regels was uitgewerkt een obstakel voor de Radboud Universiteit: op 1 november 2014 loopt de tweede benoemingstermijn van Tini Hooymans als lid van het bestuur van de SKU met de portefeuille Onderwijs & Onderzoek af. Om een vlotte overgang te waarborgen heeft het Stichtingsbestuur al een opvolger op het oog: Geert ten Dam, de huidige voorzitter van de Universiteit van Amsterdam. Bij de SKU fronsen men de wenkbrauwen wanneer de bisschoppen nadere informatie opvragen van de kandidaat zoals kerkelijke gezindte, levensstaat en doopbewijs. Enkele weken later wijzen ze de kandidaatstelling in een brief af. 'De kandidaat heeft een indrukwekkend curriculum vitae', klinkt het. 'Desgevraagd is evenwel gebleken dat zij niet kerkelijk gehuwd is. Dit is voor de bisschoppen voor een dergelijke benoeming uiteraard wel een voorwaarde.'

De afwijzing van de bisschoppen veroorzaakt verontwaardiging bij het Stichtingsbestuur. In juni 2015 volgt een gesprek tussen de SKU en de Bisschoppenconferentie en de maand daarop tussen Geert ten Dam en Jos Punt, de bisschop van Haarlem-Amsterdam. Het is een constructief gesprek, maar de bisschoppen hou-

den voet bij stuk. 'Haar grote kwaliteiten en deskundigheid zijn voor de bisschoppen boven iedere twijfel verheven', staat in een brief die later volgt. 'Uit het gesprek met de ordinarius loci is evenwel gebleken, dat het bezwaar tegen haar benoeming tot lid van uw bestuur, namelijk dat mevrouw Ten Dam niet kerkelijk gehuwd is, helaas niet kan worden weggenomen.'

Dan maar adviseur

Het Stichtingsbestuur besluit het over een andere boeg te gooien. Op 30 augustus 2016 draagt de SKU voormalig rector van de Universiteit van Amsterdam Dymph van den Boom voor de vrijgekomen functie voor. Maar omdat 'zij zich niet als gelovige kwalificeert' en zij 'qua katholiciteit niet zoveel meebrengt', weigeren de bisschoppen ook haar te benoemen.

In de maanden die daarop volgen, vinden verschillende overleggen plaats tussen beide partijen, maar de standpunten liggen mijlenver uit elkaar. De SKU stelt voor om in de toekomst nog slechts één van haar bestuursleden met de behartiging van godsdienstige aspecten te belasten. Alleen voor deze persoon zouden de strenge kerkelijke eisen van de Bisschoppenconferentie gelden. De bisschoppen willen niets weten van dit voorstel en komen zelf met een lijst van kandidaat-bestuursleden, die een voor

een worden afgewezen door het Stichtingsbestuur, omdat zij betere zeggens te hebben. Omdat de bisschoppen Dymph van den Boom nog steeds weigeren te benoemen, stelt het Stichtingsbestuur haar aan als adviseur van de portefeuille Onderwijs & Onderzoek. Officieel is Van den Boom dus geen lid van het Stichtingsbestuur, maar ze vervult gewoon de taken, zoals andere bestuursleden.

Op gesprek in Rome

Het gesprek met de Nederlandse bisschoppen blijft vastlopen en een delegatie van de SKU gaat in de zomer van 2017 naar Rome om de patstelling uit te leggen aan de Congregatie voor de Katholieke Opvoeding, het ministerie van Onderwijs van het Vaticaan. In het Palazzo della Congregazione, dat grenst aan het Sint-Pietersplein, worden voorzitter Loek Hermans, secretaris Berthe Maat, vicevoorzitter van het college van bestuur Wilma de Koning en Jef van de Riet hartelijk ontvangen door kardinaal Giuseppe Versaldi en pater Friedrich Bechina. "De Radboud Universiteit wordt door Rome belangrijk gevonden als onderdeel van het wereldwijde netwerk van katholieke universiteiten", zegt Van de Riet.

In een twee uur durend onderhoud is vooral de Nijmeegse delegatie aan het woord. "We hebben verteld dat het voor ons heel belangrijk

is dat onze toezichthouders in de eerste plaats goede bestuurders zijn”, vertelt Wilma de Koning. “En dat het bijna onmogelijk is om dergelijke kandidaten te vinden die ook nog eens goede katholieken zijn volgens de criteria van de Bisschoppenconferentie.”

De kardinaal en de pater luisteren aandachtig en lijken begrip te hebben voor het verhaal van de bestuurders van de universiteit. Ze antwoorden dat problemen in een kerkprovincie wel vaker voorkomen en geven een voorbeeld uit Zuid-Amerika. “Ons probleem zat niet in Rome, want daar werd goed naar ons geluisterd”, zegt De Koning.

Transgendercentrum

Na het bezoek van de SKU en een gesprek met de bisschoppen komt de Congregatie met een voorstel tot bemiddeling. Om de angel uit het conflict te halen wordt een tijdelijke Commissie van Goede Diensten ingesteld. Die commissie stelt een aangepaste benoemingsprocedure voor, waarin voor te dragen kandidaten worden besproken door een vertegenwoordiging van de Bisschoppenconferentie en een vertegenwoordiging van SKU gezamenlijk. Beide partijen aanvaarden dit voorstel. Namens de bisschoppen zetelen twee kerkelijke ambtenaren in de commissie, naast twee leden van het Stichtingsbestuur zelf.

Ondertussen wekt nog een ander dossier uit Nijmegen de wrevel van de bisschoppen: de komst van een transgendercentrum naar het Radboudumc. Wanneer het Stichtingsbestuur meedeelt dat het Radboudumc voornemens is zo'n centrum te openen, krijgt ze van de bisschoppen te horen dat zo iets 'helemaal niet moet'. Belangrijk detail: binnen de Nederlandse Bisschoppenconferentie is kardinaal Eijk verantwoordelijk voor medisch-ethische kwesties.

In de jaren die volgen, lopen pogingen om via bemiddeling tot een oplossing voor de lege plekken in het Stichtingsbestuur te komen keer op keer vast. Op 17 juni 2019 draagt het Stichtingsbestuur een laatste keer vier personen voor benoeming voor, waaronder huidig voorzitter Wim van der Meeren, maar weer worden zij een voor een afgewezen.

Persbericht

In het voorjaar van 2020 is de afwijzing van nieuwe leden voor het bestuur zes jaar aan de gang. De impasse is totaal. Het Stichtingsbestuur telt nog slechts zes leden, wat er een te weinig is volgens de eigen statuten. De termijn van drie leden, waaronder die van voorzitter

Altijd al spanning tussen bisschoppen en universiteit

student
in 1980

Bezetting gebouw
theologie in 1980

De spanning tussen de bisschoppen en de universiteit speelt al heel lang, zegt universiteitshistoricus Jan Brabers. In zekere zin al voor de oprichting van de Katholieke Universiteit Nijmegen in 1923. "Aan het begin van de twintigste eeuw wilden verschillende groepen een katholieke universiteit stichten. Met de oprichting van de Sint-Radboudstichting in 1905 trokken de bisschoppen het initiatief naar zich toe. Zoals bij veel organisaties in de katholieke zuil zat er iets dubbels in: zo konden ze de controle houden over de universiteit."

In die tijd waren de bisschoppen zelf niet universitair geschoold – ze waren alleen naar een seminarie geweest. "Wetenschap was iets liberaals, burgerlijks, vijandigs, wat haaks stond op het katholicisme", zegt Brabers.

Die spanning kwam meteen tot uiting toen de universiteit in 1923 werd gesticht. Jos Schrijnen, naast hoogleraar ook priester, werd aangeduid als eerste rector magnificus. Voordien was hij hoogleraar in Utrecht. Als classicus die hechtte aan academische vrijheid wilde Schrijnen ook niet-katholieke hoogleraren kunnen benoemen, bijvoorbeeld voor vakken als taalkunde. Hij wilde de universiteit Keizer Kareluniversiteit noemen: een internationaal herkenbare naam die verbonden is aan Nijmegen, maar dat mocht niet van de bisschoppen. Brabers: "Schrijnen vond de naam Katholieke Universiteit benauwend."

In de periode na de stichting voerden de bisschoppen het dagelijks bestuur van de universiteit, onder andere door hoogleraren te benoemen. Te ambitieuze hoogleraren werden tegengewerkt. Dat gebeurde bijvoorbeeld met Willem Pompe, die in 1923 hoogleraar Strafrecht werd en graag onderzoek wilde doen naar criminele psychiatrie en criminologie. "De bisschoppen vonden dat freudiaanse gedoe te eng klinken en hebben daar geen geld voor vrijgemaakt. Na vijf jaar vertrok Pompe naar Utrecht, waar hij met zijn ideeën heel beroemd is geworden."

Op de universiteit leefde vanaf het begin de overtuiging dat de bisschoppen zich niet te veel met de gang van zaken moesten bemoeien. Brabers: "Hoogleraar Letterkunde Gerard Brom zei een keer: 'We kunnen niet zonder ze, maar ook niet met ze', een opvat-

ting die door veel hoogleraren werd gedeeld. De hoogleraren probeerden de bisschoppen zo veel mogelijk buiten de deur te houden. De verhouding bleef moeilijk omdat ook de hoogleraren overtuigd katholiek waren." Vlak na de Tweede Wereldoorlog stond de universiteit voor een belangrijke uitbreiding: met geneeskunde en natuurkunde kwamen er twee faculteiten bij. Op dat moment gaven de bisschoppen het dagelijks bestuur van de universiteit uit handen. "Ze zagen heel goed in dat de universiteit voor zichzelf kon zorgen", zegt Brabers. "Priester en hoogleraar Reinier Post werd de eerste voorzitter van de raad van bestuur. Hij begeleidde de universiteit bij die uitbreiding in de jaren vijftig."

'OOK IN HET
ZIEKENHUIS
WERD VOOR
ETHISCHE
KWESTIES
NAAR DE
BISSCHOPPEN
GEKEKEN'

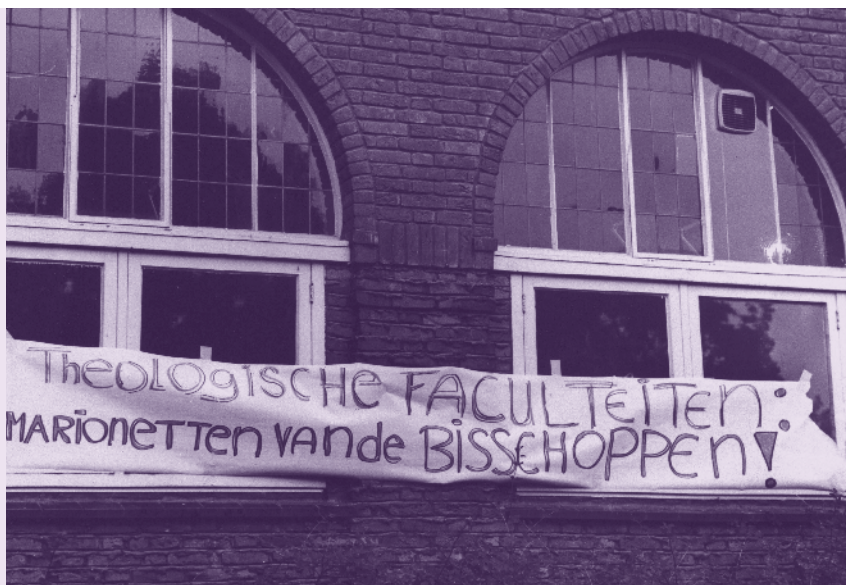

FOTO: JAN VAN TEEFFELIEN

Door een wijziging van de wet Hoger onderwijs in 1961 wordt dan de Stichting Katholieke Universiteit opgericht, die de taken van de bisschoppen overneemt met betrekking tot de universiteit en het ziekenhuis. De bisschoppen konden zich nog blijven bemoeien met benoemingen van hoogleraren, maar deden dat in de praktijk niet meer.

"De bisschoppen werkten volmondig mee aan die overgang. Ze hadden al lang ingezien dat de universiteit te groot werd en het ook goed deed zonder hen. De aartsbisschop van toen, kardinaal Bernard Alfrink, was wel een progressieve, dat wil zeggen: open katholiek die zelf hoogleraar was geweest in Nijmegen. Dat is toch anders dan vandaag."

Volgens Brabers behielden de bisschoppen wel nog lange tijd een moreel gezag. "En ook in het ziekenhuis werd voor ethische kwesties naar de bisschoppen gekeken."

De facto traden de bisschoppen dus terug uit het bestuur van de universiteit. In Nijmegen en Tilburg mochten de bisschoppen wel nog de leden van de raad van toezicht benoemen, aan andere universiteiten een taak van de minister van OCW. Tot voor kort was dat nog steeds het geval, tot de Bisschoppenconferentie in juli 2020 de zaak voor de Ondernemingskamer verloor van het Stichtingsbestuur en besliste om de universiteit het predicaat 'katholiek' te ontnemen, en daarmee zichzelf volledig buiten de universiteit en het Radboudumc plaatste.

Loek Hermans, moet worden verlengd, omdat geen opvolgers paraat staan. Het Stichtingsbestuur is de situatie beu en stapt in het voorjaar van 2020 naar de Ondernemingskamer, een rechterlijk college dat bindende uitspraken doet over geschillen in Nederlandse vennootschappen.

In de rechtbank zijn alle leden van het Stichtingsbestuur aanwezig, de bisschoppen laten zich vertegenwoordigen door hun advocaat en een kerkelijk ambtenaar. Eens te meer blijkt dat de standpunten van beide partijen

onverzoenbaar zijn. De dwarse houding van de bisschoppen irriteert de SKU zodanig, dat voorzitter Loek Hermans zich laat ontvallen dat de Radboud Universiteit desnoeds een rijksuniversiteit wordt.

Op 21 juli doet de Ondernemingskamer een uitspraak: het Stichtingsbestuur mag tijdelijk zelf leden benoemen, zonder dat de goedkeuring van de bisschoppen nodig is. Met de uitspraak krijgt de invloed van de Katholieke Kerk op de universiteit plots een flinke knauw. Kort daarna benoemt de SKU vier bestuursleden die al lang in de wachtkamer zitten, onder wie Dymph van den Boom en Wim van der Meeren. Nog diezelfde week belandt een decreet van de

Bisschoppenconferentie in de brievenbus van de SKU aan het Geert Groteplein, met daarin de boodschap dat ze het predicaat katholiek van de SKU intrekt.

Wilma de Koning snapt er nog steeds niets van. “Er zit iets in die afweging waar ik de vinger niet achter krijg”, zegt ze. “Voor andere katholieke instellingen in Nederland volstaat één door de bisschoppen benoemde toezichthouder, voor ons niet.”

“Kardinaal Eijk heeft een hele strikte opvatting over het katholieke geloof en hoe je dat moet belijden. Hij heeft wel eens gezegd dat één katholieke universiteit in Nederland genoeg is. En zover is het nu gekomen.” *

'KARDINAAL
EIJK HEEFT
EEN HELE
STRIKTE
OPVATTING
OVER HET
KATHOLIEKE
GELOOF'

Aula aan de Bijleveldsingel
in 1980

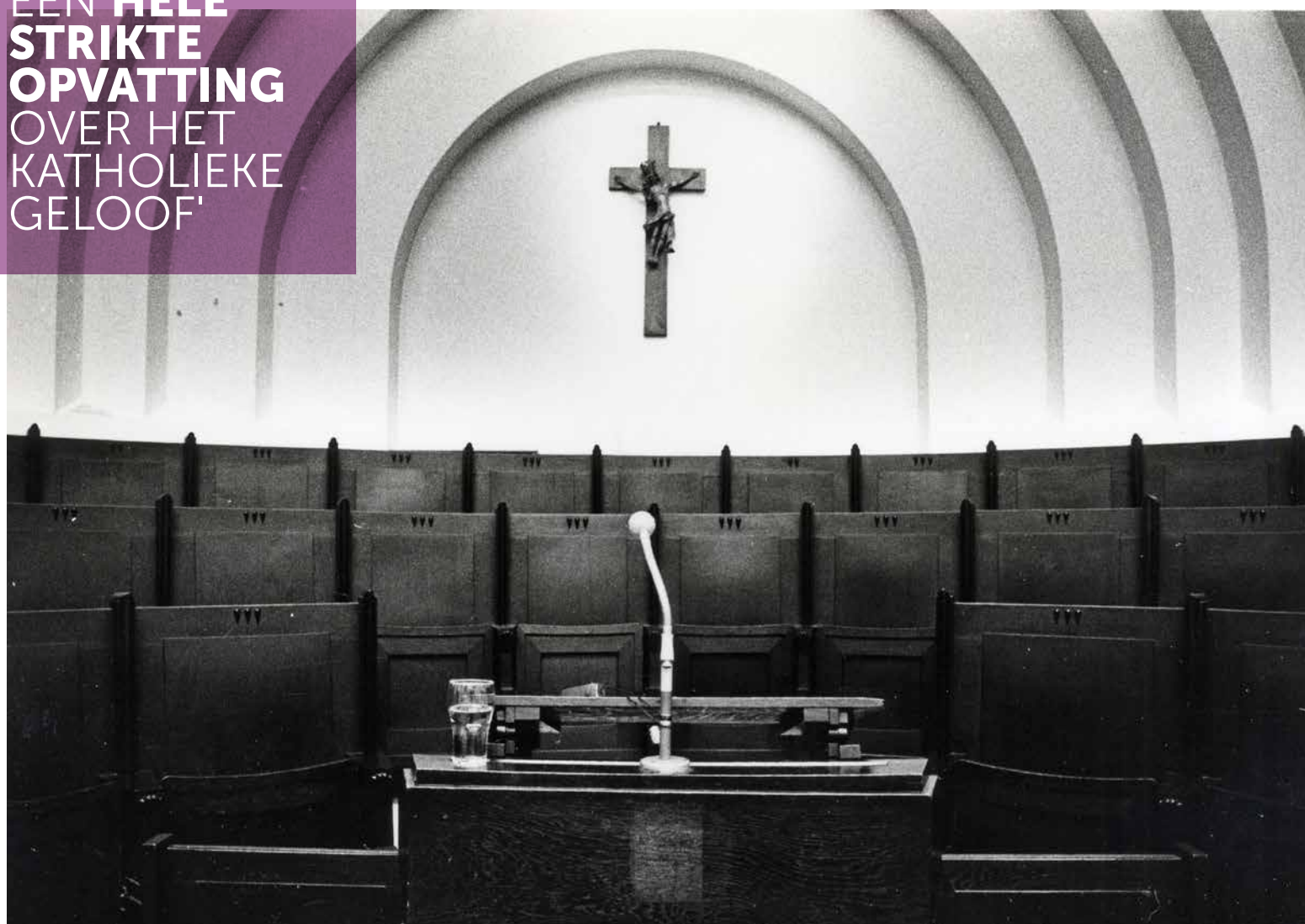

FOTO: FLIP FRANSEN

DE PERFECTE MACARON

Het was begin april toen me de vraag werd gesteld: "Any new hobbies that you plan on taking up during lockdown?"

Misschien was het mijn innerlijke perfectionist die antwoordde: "I want to make the perfect macaron."

Mijn voorraad keukenhulpjes en bakbenodigdheden was al redelijk groot, maar een thermometer en een Microplane rasp moesten worden aangeschaft. Bij een lokale boekhandel, #supportyourlocals, kocht ik hét perfecte bakboek.

Toen was het zover: macarons bakken, poging één. Ik ging voor vanille, een 'eenvoudige' smaak en weinig poespas. Althans, dat dacht ik. Ik opende mijn boek en las: 'Liquify the egg whites.'

Uh, wat? Ik wist niet dat je eiwit nog vloeibaarder kan maken dan het al is. Dat kan dus, alleen duurt het vijf tot zeven dagen.

Een week later kon ik mijn poging hervatten. De keuken werd een oorlogsgebied. Overal stonden ingrediënten, pannen, mengkommen, en er moesten hulptroepen worden ingeschakeld.

Eiwitten opkloppen met een handmixer, daar tegelijkertijd gloeiendhete suikersiroop bijgieten en dan ook nog de temperatuur in de gaten houden is namelijk écht onmogelijk in je eentje. Na zes uur zwoegen was het zover. De voltooide macarons mochten 24 uur rusten in de koelkast. Ja, echt, een etmaal.

Was dit het allemaal waard? En óf! Mijn

macarons geurden heerlijk naar vanille en waren knapperig van buiten, chewy van binnen en niet te zoet. Perfect, ik had mijn doel bereikt. En nu? Nu staat

IK WIST NIET DAT JE
EIWIT NOG VLOEIBAARDER
KAN MAKEN DAN HET
AL IS

het boek in de kast en houd ik het voorlopig bij baksels die minstens even lekker zijn, maar nét wat minder werk kosten.

JOËL HENDRIX, PROJECTLEIDER
STUDENT LIFE

COLLAGES VAN EEN HELS VERLEDEN

Op 14 oktober zond de NOS een documentaire uit over Jules Schelvis, overlevende van Sobibor. In 2015 trok hij door Europa, samen met het Nationaal Symfonisch Kamerorkest, om te vertellen over zijn 72 uur durende reis naar dit gruwelijke vernietigingskamp. Een andere overlevende Selma Engel-Wijnberg zegt in de film: "Na de oorlog bestaat niet! De oorlog duurt voort." De tijd is voor de overlevenden van deze onmenselijke hel stilgezet.

Mij heeft altijd gefascineerd waarom mensen tot dergelijk moorden op industriële wijze in staat zijn en waarom wij na duizenden jaren 'beschaving' eigenlijk nog niks zijn opgeschoten. Dit jaar werd ook 75 jaar bevrijding van Auschwitz herdacht en dat was voor mij aanleiding enkele collages te schilderen.

Auschwitz bestaat nog, Sobibor werd na de opstand in 1943 met de grond gelijk gemaakt. Van Sobibor bestonden nauwelijks beelden, tot een fotoalbum opdook van plaatsvervangend commandant Johan Niemann, die bij de opstand in het kamp als eerste werd gedood. Het fotoalbum is in 2020 met commentaar gepubliceerd.

Je ziet geen slachtoffers, maar enkel kiekjes die de moordenaars van zichzelf lieten maken bij verschillende gelegenheden. En foto's van de begrafenis na de opstand in Sobibor waarbij een flink aantal nazi's werd gedood.

WIE ZIJN VERLEDEN VERGEET,
LOOPT IN DEZELFDE VALKUILEN.

Tijd stilgezet. De foto's verwijzen naar een onvoorstelbaar verleden, maar tonen ook dat 'gewone' mensen tot de gruwelijkste dingen in staat zijn. Als ik op tv strijdlustige aanhangers zie van bepaalde politieke groepingen, de wapens die ze dragen, de taal die ze spreken, dan weet ik dat er eigenlijk niks is veranderd. Wie zijn verleden vergeet, loopt in dezelfde valkuilen. Vergeten is ballingschap, herinneren is verlossing.

JOHN HACKING, STUDENTENPASTOR

NAAM: LOTTE DIRCHS
2020-MOMENT:
FINALE MISS SUPERMODEL
NETHERLANDS, 8 NOVEMBER
PLEK: AMSTERDAM

Lotte Dirchs (21) zet elke ochtend even haar kroon op. De student International Business Communication mag zich Miss Supermodel Netherlands 2020 noemen. 'Ik ben niet meer bang voor wat anderen van mij denken.'

Tekst: Joep Dorna Foto's: Instagram, Lotte Dirchs

FOTO: JOHNNY TEN HAVE

'OOK VAN BINNEN HEBBEN MENSEN

Mei

"Ik ben altijd al fan van missverkiezingen geweest. De pracht en praal ervan vond ik geweldig, net als de vrouwen zelf: sterke persoonlijkheden die echt ergens voor staan. Zo wilde ik ook zijn, maar ik durfde me lang niet op te geven. Mijn zelfbeeld was niet erg positief, onder meer omdat ik vroeger veel gepest ben vanwege een litteken in mijn gezicht. Ook maakte ik me zorgen over mogelijke negatieve reacties: sommige mensen denken dat aan missverkiezingen weinig intelligente dames meedoen. Ik werd gek van de twijfel. Uiteindelijk slaagde ik erin om in mijn hoofd een knop om te zetten. Ik vertelde mezelf: je ziet wel waar het avontuur eindigt. Op de laatste dag van de inschrijfperiode gaf ik me op."

Juni

"Via een voorronde werd ik geselecteerd voor de halve finale. De juryleden vonden me een mooi meisje, maar konden me zich achteraf nauwelijks herinneren. Ze zeiden: 'Je moet buiten de lijntjes kleuren. Een miss moet zichzelf zijn om eruit te springen.' Dat was voor mij een wake-upcall. Vanaf dat moment probeerde ik op een creatieve manier echt te laten zien wie ik ben. Zo ben ik voor de catwalk challenge op de foto gegaan met een shirt waarop ik geschreven had wat vrienden van mij vonden."

17 juli

"Dat ik de moed heb gevonden om met deze foto naar buiten te komen, is iets waarop ik best trots ben. Voor de *advocacy* challenge moest ik laten zien voor welke boodschap ik sta. Ik besloot het dicht bij mezelf te houden en te vertellen over mijn litteken. Als kind ben ik in mijn gezicht gebeten door een hond, waaraan ik een litteken op mijn wang overhield. Kinderen noemden me 'hond' of zeiden dat ik een tweede mond had. Door het vele pesten heb ik lang last gehad van een negatief zelfbeeld. In die zin heeft het mijn leven getekend. Daarom wil ik graag aandacht vragen voor mensen die met littekens leven."

22 juli

Lotte plaatst een foto op Instagram van de kant van haar gezicht met litteken. "Onbewust stond ik vaak met mijn 'gave' kant op foto's. Toen ik me dat realiseerde, besloot ik: dit moet stoppen. Ik ga ook mijn andere kant laten zien."

1 augustus

"Twee jaar geleden ben ik uit de kast gekomen als biseksueel. Nu heb ik een vriend, maar mijn biseksualiteit blijft altijd onderdeel van wie ik ben. Ik vind het daarom belangrijk aandacht te vragen voor de hele LHBTQIA+-community. Mensen vinden Nederlanders vaak heel tolerant, maar in de praktijk valt dat toch tegen."

LITTEKENS'

3 augustus

"Op deze dag ontmoette ik de andere kandidaten voor de eerste keer in het echt. Het vooroordeel dat bij missverkiezingen onderling haat en nijd heerst, klopt helemaal niet. Iedereen gunde elkaar alles. We hebben samen gelachen en gehuild en nog steeds ben ik met veel deelnemers goede vriendinnen."

15 september

Instagram-bericht: *'I realised that the passed years I have been through a lot and that I finally feel that it's all over. That I can be myself truly and that I can define myself in other ways than the past.'*

"Dit was het moment waarop alle puzzelstukjes samenvielen. Doordat ik met mijn vriend Luuk ging samenwonen, voelde ik me eindelijk ergens thuis. Dat gevoel had ik allang niet meer gehad, hoe leuk mijn huisgenoten ook waren. Ik kon mijn verleden bovendien een plek geven." Lotte is even stil. "Ik vind het moeilijk om goed uit mijn woorden te komen als ik over mezelf vertel. Dat heb ik vroeger nooit gedaan. Maar ik beseft nu dat het belangrijk is om open te zijn richting de mensen die veel voor me betekenen. Hoe moeten ze je anders begrijpen?"

17 oktober

"Ook van binnen hebben mensen littekens. Ik vind het moeilijk om erover te praten, maar begin 2019 heb ik in een flinke depressie gezeten. Het kwam door een combinatie van factoren: dat ik me nergens thuis voelde, vroeger was gepest, twijfelde over mijn studiekeuze ... Op het dieptepunt voelde ik niks meer en zat ik bijna alleen maar op mijn kamer. Juist op dat moment ontmoette ik Luuk. Hij heeft me geholpen professionele hulpverlening te zoeken. Zo ben ik er langzaam uit geklommen."

8 november

"De finaledag bestond uit een pitch, een kort interview en een fotoshoot, maar de jury keek ook naar het hele traject. Ik kon het bijna niet geloven toen ik hoorde dat ik de titel Miss Supermodel had gewonnen. Als je me aan het begin had gevraagd of ik kans maakte om te winnen, had ik gezegd dat ik de finale niet eens zou halen. Door dit avontuur ben ik zo veel sterker geworden. De belangrijkste verandering is dat ik niet meer bang ben voor wat anderen van mij denken."

13 november

"De dag na de finale zat ik alweer in de collegebanken. Ik vind het leuk om het contrast tussen de twee werelden te zien. Als miss sta ik het middelpunt van de belangstelling, terwijl ik als student International Business Communication een van de velen ben." Lotte lacht van oor tot oor als ze over haar titel praat. "Ik doe mijn kroon elke ochtend even op. Het geeft me kracht, een dagelijks zelfvertrouwen-momentje. De titel betekent voor mij dat ik een platform heb waarmee ik anderen kan helpen. Ik wil bijvoorbeeld gastlessen gaan geven en een blog opzetten over mijn boodschap *Your scars are beautiful*. In mijn jaar als Miss Supermodel ga ik mijn best doen om dat verhaal overal te vertellen."

ontsmetting

het ving aan en de hoogste berg op aarde
is na decennia uit india weer te bekijken
in la serenissima de stad van 't water
geen afgeding op gondelvaartjesprijzen
maar de terugkeer
der dolfijnen

in peking was geen steek voor oog
geen wolk van rook van smog te onderscheiden
het gebeurde en het hemelsblauw
kon voor het eerst
negentienmiljoenzeshonderdduizend
bewoners aan het azuur gekluisterd verblijden

de romeinen lopen weer los rond
de barbaren buiten de muren niet
meer dringen trevi, spagna, pantheon
vrij van flitsen vrij van voeten vrij
voor vogels vanaf het er was
badend in fonteinen, kerken en paleizen

en de ooij de bisonbaai de wandelgang
geworden van studenten zuurstofhappers
de arme zoomlink-zat-zijn-stakkers
die langzaam de dagen zagen vergaan
nu ademend de waal de wind het leven
de natuur bleef sinds de start gewoon bestaan

Jochem Kruit (@hetgrasisblauw)

DICHTEN ALS UITLAATKLEP

Jochem Kruit ziet dichten als een manier van afreageren. "Het is een uitlaatklep", vertelde hij eerder tegen Vox. In juni werd hij verkozen tot campusdichter. De jury roemde zijn teksten om het mooie ritme en de fraaie woordspelingen. Daarbij heeft hij volgens de critici een goed gevoel voor wat er speelt in de samenleving. Kruit studeert geschiedenis. Na recht & economie en aansluitend

informatica, is het de derde studie waar hij aan begon. In tijden dat hij minder goed in zijn vel zit, produceert hij meer gedichten. "Schrijven over ongelukkig zijn, dat werkt voor mij beter." De gedichten van Kruit zijn online te vinden. Op zijn site staan drie bundels en met enige regelmaat publiceert hij een tekst op Instagram. "Het liefste deel ik mijn werk door voor te dragen aan een

publiek. Zelf ken ik het ritme het best, waardoor ik precies kan overbrengen wat ik bedoel."

De Campusdichterverkiezing is een initiatief van Cultuur op de Campus. De gedichten van Jochem Kruit vind je op @hetgrasisblauw en www.jochemkruit.nl.

Tekst: Arne Eichholtz

Pim van Zanen

DIE OUDE VIBE WA DIRECT WEER

Pim van Zanen, directeur van de afdeling Marketing & Communications, haalde dit jaar zijn gitaar weer eens tevoorschijn. Na 25 jaar stortte hij zich samen met zijn oude band Celestial Season opnieuw op de doommetal. Een nieuw album is het gevolg.

Tekst: Annemarie Haverkamp

NAAM: PIM VAN ZANEN

2020-MOMENT: ALBUMRELEASE, 27 OKTOBER

PLEK: NIJMEGEN

SER

'E en geweldig lichtpunt in deze kloteperiode.' Zo wordt het nieuwe album *The Secret Teachings* van de Nederlandse band Celestial Season beschreven in metaltijdschrift *Aardschok* (november 2020). De recensent vervolgt: 'Nog voordat ik het nieuwe album heb gehoord, verkeer ik overigens al in een licht euforische stemming. In de line-up zien we namelijk de gezichten uit die beginjaren terug met onder anderen Pim van Zanen op gitaar (yes!) ...'

Om die naam gaat het in dit verhaal: Pim van Zanen. Universiteitsmedewerkers kennen hem misschien als de marketingman achter de campagne *Je bent nodig*. Of zagen hem in klooster Berchmanianum wel eens voorbijkomen in een smetteloos wit overhemd om aan te sluiten bij zijn 34ste vergadering van de dag. Van Zanen leidt een dubbelleven: in de avonden gaat hij los op zijn gitaar om zijn woonkamer te vullen met duistere doommetal.

Lowlands

De hardrock was er eerder dan de liefde voor marketing. Als student communicatiewetenschap maakte Van Zanen al deel uit van de formatie Celestial Season. De band speelde niet onverdienlijk: als Nederlandse variant op de iconische doommetalbands *My Dying Bride* en *Paradise Lost* stonden de muzikanten in de jaren negentig op verschillende festivals, waaronder Lowlands. Van het album *Solar Lovers* werden wereldwijd zo'n 30.000 exemplaren verkocht. Op een achenebbisj metrostation in Rusland of op het verlaten platteland van Peru kon je zo maar een langharige fan in een T-shirt van Celestial Season tegenkomen.

Na twee doom-albums stapte de Nijmeegse band over op stonerrock. De brullende zanger werd vervangen door een mooie jongen met een iets toegankelijker stemgeluid en langzaam vielen ook de gothic viool en dito cello uit de nieuwe sound. Niet alle fans namen dat de heren (en dames) in dank af. Sommigen haakten simpelweg af bij de mainstream rock en koesterden de twee oorspronkelijk platen als waren het hun kinderen. In 2002 hief de band zichzelf op. De chemie was uitgewerkt, bandleden hadden het druk met banen, relaties en het nageslacht.

Tot eind oktober van het roerige jaar 2020. Opeens was daar een nieuw album van het 'oude' Celestial Season. Compleet met grunten zanger en melancholische strijkinstrumenten. Vanwaar deze wederopstanding?

FOTO: MIKE REDMAN

De band in de jaren negentig

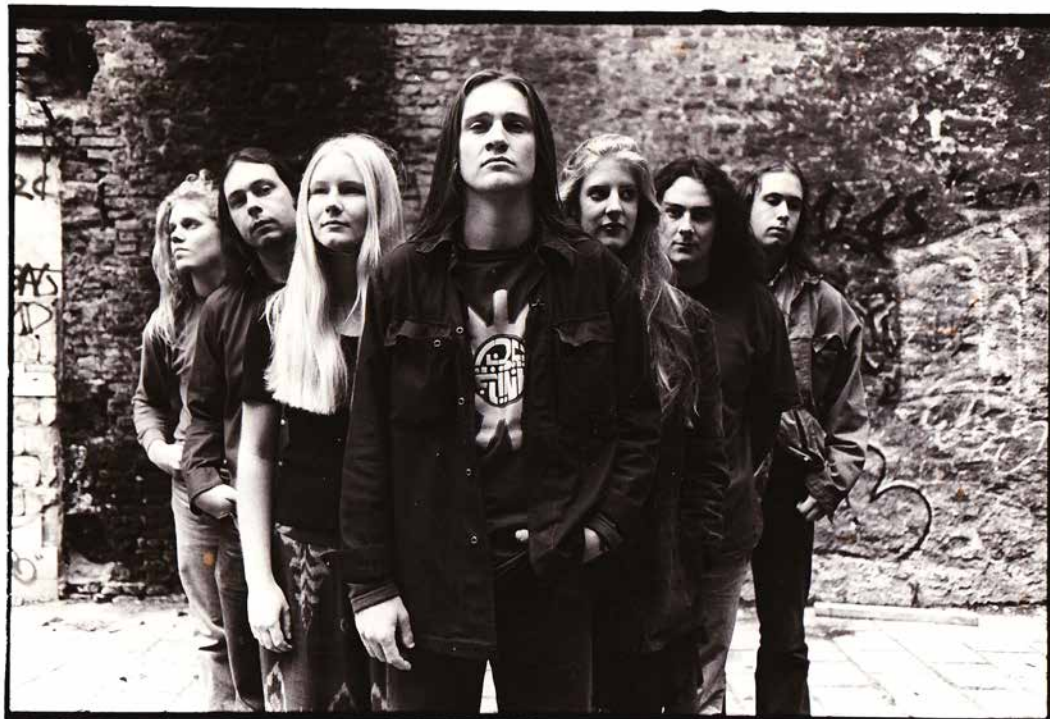

FOTO: JAN WILLEM STEENMEIJER

'MUZIEK IS ZO'N FIJNE MANIER OM JE **EMOTIES** TE VERTALEN'

“Het was een idee van de drummer”, vertelt marketingdirecteur Pim van Zanen aan het eind van een lange werkdag op de universiteit. “Hem leek het leuk de oorspronkelijke band na 25 jaar weer bij elkaar te brengen.”

Opmerkelijk was volgens Van Zanen dat iedereen direct ‘ja’ zei. Dus ook de zanger die destijds niet in goede harmonie was vertrokken. En, minstens zo opvallend: de oude vibe was er meteen weer. “Kennelijk kun je de draad na zo’n lange periode gewoon weer oppakken”, aldus Van Zanen. “Ik had altijd een heel goede muzikale klik met de violiste, die klik voelde ik direct weer. Het was heerlijk vertrouwd om samen te spelen.”

Hartverwarmend

Vanwege de anderhalvemeterregels – wie had daar 25 jaar geleden ooit van gehoord – konden de bandleden niet in de studio samenkomen om de nieuwe plaat op te nemen. Van Zanen speelde een deel van zijn gitaarriffs dus thuis in. De luisteraar zal het er niet aan af horen. Op Spotify staat de teller inmiddels op meer dan 40.000 streams.

Volgens Van Zanen zijn de reacties van fans hartverwarmend. Van over de hele wereld laten liefhebbers weten dat ze de Nederlandse metal gemist hebben. “Sommigen zeiden dat ze tranen in hun ogen hadden bij het luisteren. We hebben de nieuwe plaat ook uitgebracht als boxset, samen met onze eerdere twee doom-albums, onder de naam *The Doom Era*. Die was in no time uitverkocht.”

Volgt er ook weer een tour? Dat is nog niet zo vanzelfsprekend, zegt de 45-jarige gitarist. Wie wil optreden, moet een gelikte show kunnen neerzetten. En daaraan vooraf gaat minstens een half jaar intensief repeteren. De vraag is of de muzikanten daar tijd voor hebben en of de pandemie dat toelaat. Lachend: “Bovendien zijn we allemaal 25 jaar ouder geworden. We zouden goed moeten nadenken over een lichtshow ofzo, zodat het publiek niet de hele tijd alleen naar een club van voornamelijk oude mannen hoeft te kijken.”

Voor Van Zanen betekent de nieuwe plaat in elk geval een herontdekking van zijn eerste liefde. Bijna was hij vergeten hoe bevrijdend het is om gitaar te spelen. “Muziek is zo’n fijne

manier om je emoties te vertalen. Als je speelt, ben je in je hoofd weg van andere beslommingen. Muziek geeft een andere dimensie aan je leven.”

Na al die jaren durft hij zich naast marketingdirecteur weer muzikant te noemen. “Ik vind het een verrijking.” *

The Secret Teachings
Celestial Season (2020)

MIJN EERSTE ROMAN

In 2007 publiceerde ik mijn eerste populairwetenschappelijke boek (*Het slimme onbewuste*) en dat deed een oude ambitie ontvlammen.

In mijn studententijd twijfelde ik tussen de wetenschap en het schrijverschap. Ik ging door met het schrijven van populairwetenschappelijke boeken, maar in mijn onbewuste werden andere plannen gesmeed. Ik wilde een klassiek reisboek schrijven en daarna zou ik de moed verzamelen om een echte roman te schrijven. In 2019 publi-

ceerde ik *Wegwee*, een boek over een reis door veertien Aziatische landen. Daarna durfde ik het aan om aan een roman te beginnen, maar juist op dat moment verschenen *Otmars zonen* van Peter Buwalda en *Grand Hotel Europa* van Ilya Leonard Pfeijffer. Ik was volkomen geïntimideerd door deze grote romans en dreigde mijn plannen uit te stellen, totdat ik mijn overleden moeder in mijn achterhoofd iets hoorde fluisteren over hooi op een vork. **Ik overwon mijn onzekerheid en besloot het tegen-**

overgestelde te proberen: een kleine roman.

En zo schreef ik *Bart*, een korte roman over de puberteit, mateloze verliefdheid en opgroeien op het platteland van de jaren tachtig. Er zijn vele mooie momenten tijdens de totstandkoming van een boek, maar het voor het eerst vasthouden van het eerste exemplaar is niet te evenaren.

AP DIJKSTERHUIS, HOOGLERAAR
PSYCHOLOGIE

TEL UW ZEGENINGEN

Kun je je gezegend voelen in crisistijd? Ik heb het mij vaak afgevraagd. De geboorte van een gezonde dochter bracht ons thuis dit jaar groot geluk. Ook in professioneel opzicht was er reden voor feest: mijn proefschrift *Macht der gewoonte. Regels en rituelen in de Tweede Kamer na 1945* kreeg de Dirk Jacob Veegens-prijs 2020. In dit onderzoek ontleed ik de 'organisatiecultuur' van de naoorlogse Tweede Kamer en belicht ik wat dat betekent voor het functioneren van onze parlementaire democratie.

Na een lang en toch niet altijd gemakkelijk promotietraject raakte die prijs mij persoonlijk. Deze voelde, juist in dit bijzondere jaar, ook als erkenning voor het belang van wetenschap met een maatschappelijk-communicatieve waarde. **De Veegens-prijs bekroont onderzoek dat 'vanuit historisch perspectief bijdraagt aan een dieper inzicht in ontwikkelingen die voor Nederland in de huidige tijd relevant zijn'. Die relevantie werd plots heel zichtbaar.** Juist in de maand dat de jury haar oordeel velde, was ons parlement feitelijk uitgeschakeld; vanaf de zijlijn moest het toekijken hoe het kabinet met noodmaatregelen de pandemie het hoofd bood.

Op 25 september mocht ik tijdens een viering op het

Binnenhof ook nog eens vertellen over de terugkeer van de Tweede Kamer na WOII, exact 75 jaar eerder. Onvermijdelijk drong zich de vergelijking op tussen de gebrekkige democratische controle in de eerste maanden na de bevrijding en die in de eerste weken na het

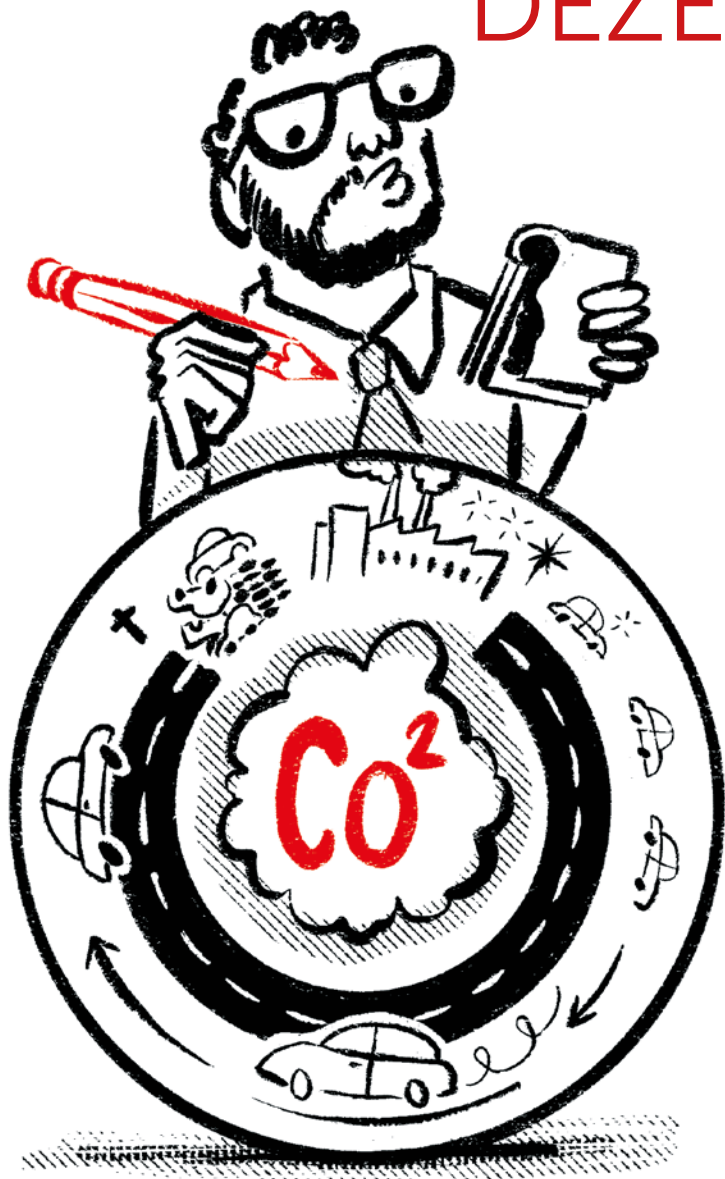
JUIST IN DE MAAND DAT DE JURY HAAR OORDEEL VELDE, WAS ONS PARLEMENT FEITELIJK UITGESCHAKELD

uitbreken van de pandemie. Het verleden gaf de toehoorders merkbaar houvast, al was het maar even, om de heftige actualiteit in een breder perspectief te zien. Dat ik hierover samen met mijn partner en vakgenoot Alexander van Kessel een boekje mocht uitbrengen, vergrootte de persoonlijke voldoening. Zo konden we thuis iets van het grote gemis aan collegiale samenwerking compenseren. Ik hoor mijn ouders neuriën: *tel uw zegeningen, tel ze een voor een.*

CARLA HOETINK, POLITIEK HISTORICUS

DEZE ONDERZOEKERS

Wie het nieuws volgde, zou haast denken dat de wetenschap dit jaar slechts met één ding bezig was: het vaccin. Maar ook onderzoek naar andere onderwerpen ging – waar mogelijk – gelukkig door. In Nijmegen vierden onderzoekers doorbraken op het gebied van elektrische auto's, ritalin, DNA en een wonderlijke slaappil.

Tekst: Stan van Pelt Illustraties: Roel Venderbosch

Tesla's doen hun groene imago eer aan

Zijn elektrische auto's eigenlijk wel beter voor het milieu, als je rekening houdt met hun productie en ontmanteling? Het antwoord is 'ja', berekende milieukundig onderzoeker Florian Knobloch in een *Nature*-studie die de kroon werd op zijn proefschrift.

De Tesla. Een groter symbool van vooruitgang en milieubewustzijn bestaat bijna niet. Maar klopt dat wel? Tijdens het rijden mag hij dan geen grammetje CO₂ uitstoten, de productie van de auto en de elektriciteit waarop hij rijdt, zijn verre van fossielvrij. Het maken van staal vergt hoge temperaturen en veel energie, en een groot deel van alle stroom wordt nog altijd via kolen- en gascentrales opgewekt. Hoezo milieuvriendelijk?

Tóch, als je alles bij elkaar optelt, zijn elektrische auto's in bijna alle gevallen beter voor het milieu dan diesel- of benzinevarianten. Althans, qua uitstoot van broeikasgassen. Alleen grote elektrische auto's die volledig op de 'vieste' stroom rijden (uit kolencentrales) leggen het af tegen de kleinste en zuinigste benzineauto's. Tot die conclusie kwamen milieukundig onderzoeker Florian Knobloch en zijn collega's dit voorjaar. Het leidde tot een publicatie in *Nature Sustainability*, wat "absoluut het hoogtepunt" was van het promotieonderzoek dat hij dit kalenderjaar afrondde, vertelt hij.

"Zo'n zogeheten levenscyclusanalyse is eigenlijk de enige manier om producten zoals auto's eerlijk met elkaar te vergelijken", legt Knobloch

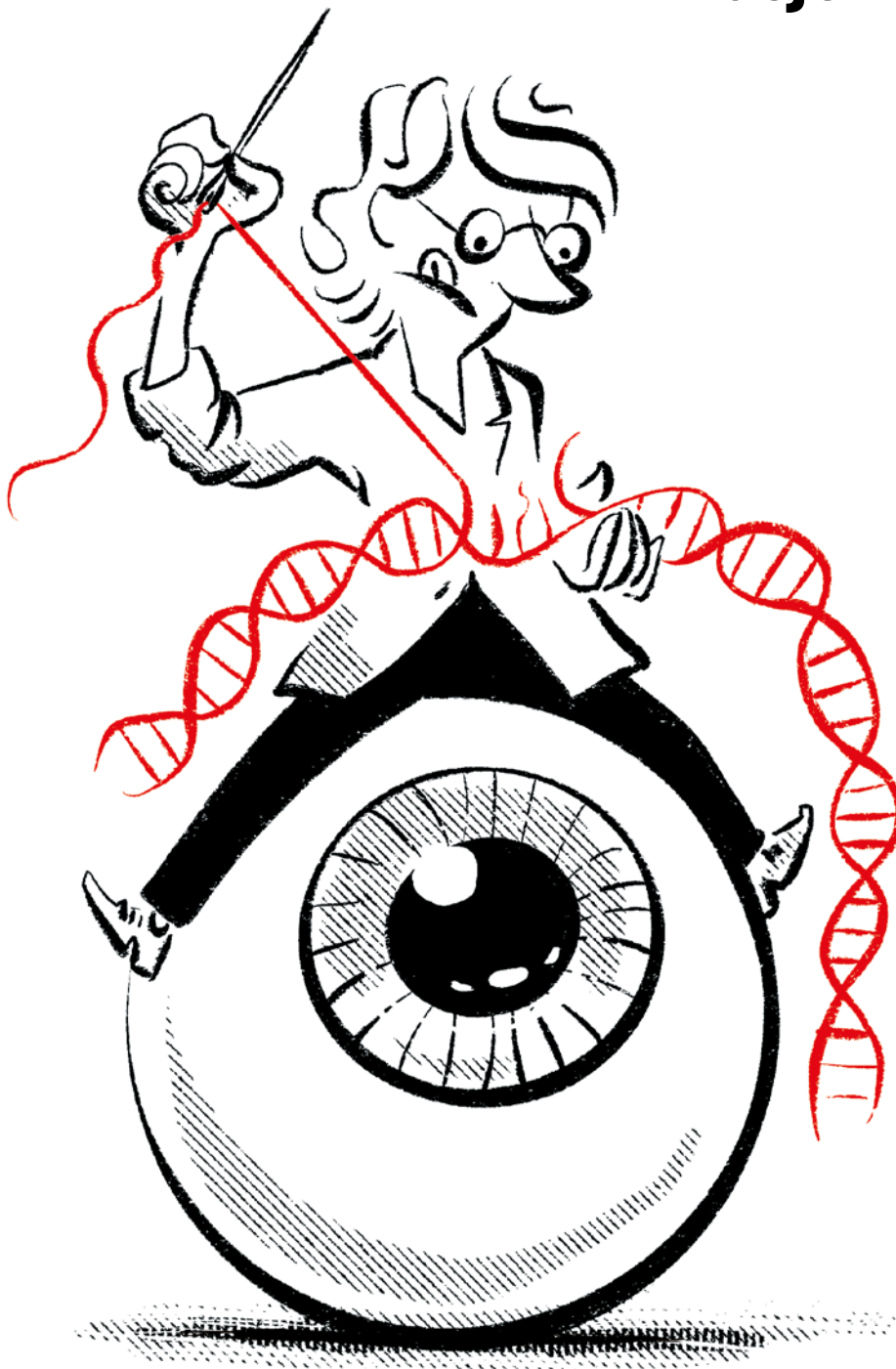
uit. "Daarin wordt namelijk alle uitstoot bij elkaar opgeteld." Van het productieproces tot het autorijden zelf en de uiteindelijke ontmanteling van de wagens. Dat was niet eerder op wereldschaal gedaan voor elektrische auto's.

Bovendien waren Knobloch en zijn collega's de eersten die rekening hielden met drie verschillende toekomstscenario's over de opwekking van duurzame stroom. Die varieerden van heel pessimistisch (minder dan nu) tot grotendeels zonder CO₂-uitstoot. Zelfs in het slechtste scenario winnen de Tesla's, berekenden de milieuwetenschappers.

Maar goed, uiteindelijk kan vervoer altijd nóg veel gunstiger, constateert Knobloch nuchter. "Door helemaal geen auto te rijden."

WERKTEN NIÉT AAN EEN VACCIN

Blind door een verkeerd DNA-lusje

Veel leden van één Nederlandse familie raken langzaam (bijna) blind. Een genetisch foutje tast hun netvlies aan, ontdekten genetici van het Radboudumc na dertig jaar.

Eerst zie je 's nachts de sterren niet meer, later kun je ook overdag slechter zien en uiteindelijk word je mogelijk zelfs blind. Deze nachtmerrie – met de medische naam retinitis pigmentosa – treft de leden van een Nederlandse familie. Na dertig jaar zijn onderzoekers van het Radboudumc er nu achter hoe dat komt: in hun DNA komen bepaalde genen dubbel zo vaak voor als normaal.

En dat heeft ernstige gevolgen, ontdekten Radboudumc-onderzoeker Susanne Roosing en haar promovendus Suzanne de Bruijn. DNA is de sliert erfelijk materiaal met zo'n 20.000 genen die in al onze cellen zit. Die sliert ligt opgerold in twee sets van 23 'bolletjes wol', de chromosomen. Bij de familieleden met retinitis pigmentosa zorgt de verdubbeling ervoor dat hun zeventiende DNA-bolletje net iets anders opgerold is. Hierdoor wordt een van de verdubbelde genen onbedoeld actief in de netvliescellen van het oog. Daar tast-ie langzaam de werking aan van lichtgevoelige cellen waarmee we zien.

De ontdekking leidde tot een publicatie die net niet het neusje van de zalm onder de medische vakbladen haalde, half maart. Geneticus Roosing: "De editors werden toen overspoeld door COVID-19-onderzoek. Ze kregen naar eigen zeggen zo veel inzendingen dat ze niet alles wat ze wilden, konden publiceren." Uiteindelijk verscheen het werk in het (ook gerenommeerde) *American Journal of Human Genetics*. Nu duidelijk is welk gen de boosdoener is, heeft de Nederlandse familie weer perspectief – net als ten minste 22 andere getroffen families wereldwijd. Zo gaan de onderzoekers kijken of ze het stofje dat het gen produceert kunnen uitschakelen. Dat zou de verslechtering van het zicht tot stilstand brengen.

Bovendien kunnen de Nederlandse familieleden voortaan via embryoselectie voorkomen dat ze het gen – en daarmee de oogziekte – doorgeven aan hun kinderen. De kans daarop is anders 25 tot 50 procent, afhankelijk van de ziektevariant die ze hebben.

Even een pilletje ritalin slikken om beter de tentamenweek door te komen? Voor sommigen werkt het, anderen merken er niets van. Neurowetenschappers van het Donders Instituut ontdekten hoe dat komt.

Onlangs bezocht hoogleraar Roshan Cools met haar zoontje een middelbare school toen ze een strip ritalintabletten op de grond zag liggen. "Dan denk ik toch meteen: zou hier gedeald worden?" De pillen, bedoeld voor mensen met ADHD (veelal kinderen), zijn immers razend populair als 'smartdrugs'. Je zou er beter door presteren bij proefwerken en tentamens.

Hoe methylfenidaat (de werkzame stof in ritalin) zorgt voor betere prestaties snappen wetenschappers nu beter, dankzij een publicatie van Cools' onderzoeksgroep in toptijdschrift *Science* afgelopen maart. Het middel maakt je niet tijdelijk slimmer, zoals sommigen dachten. Het verhoogt vooral je motivatie, ontdekten Cools en haar postdoc-onderzoeker Andrew Westbrook. "Je bent meer bereid moeilijke taken te doen, én tegen een lagere beloning." Een tamelijk spectaculair nieuw inzicht, dat qua aandacht helaas ten onder ging in het coronageweld, constateerde de hoogleraar Cognitieve neuropsychiatrie.

In het experiment liet Westbrook vijftig proefpersonen moeilijke of gemakkelijke geheugentaakjes uitvoeren. Voor de eerste kregen ze een hoge beloning (zeg, drie euro), voor de laatste een lage (bijvoorbeeld een euro). De moeilijkheidsgraad en de bijbehorende beloningen varieerden tijdens het experiment. Wat bleek? Na een pilletje ritalin kozen de proefpersonen eerder voor de moeilijke taak, zelfs als ze daar minder geld voor kregen.

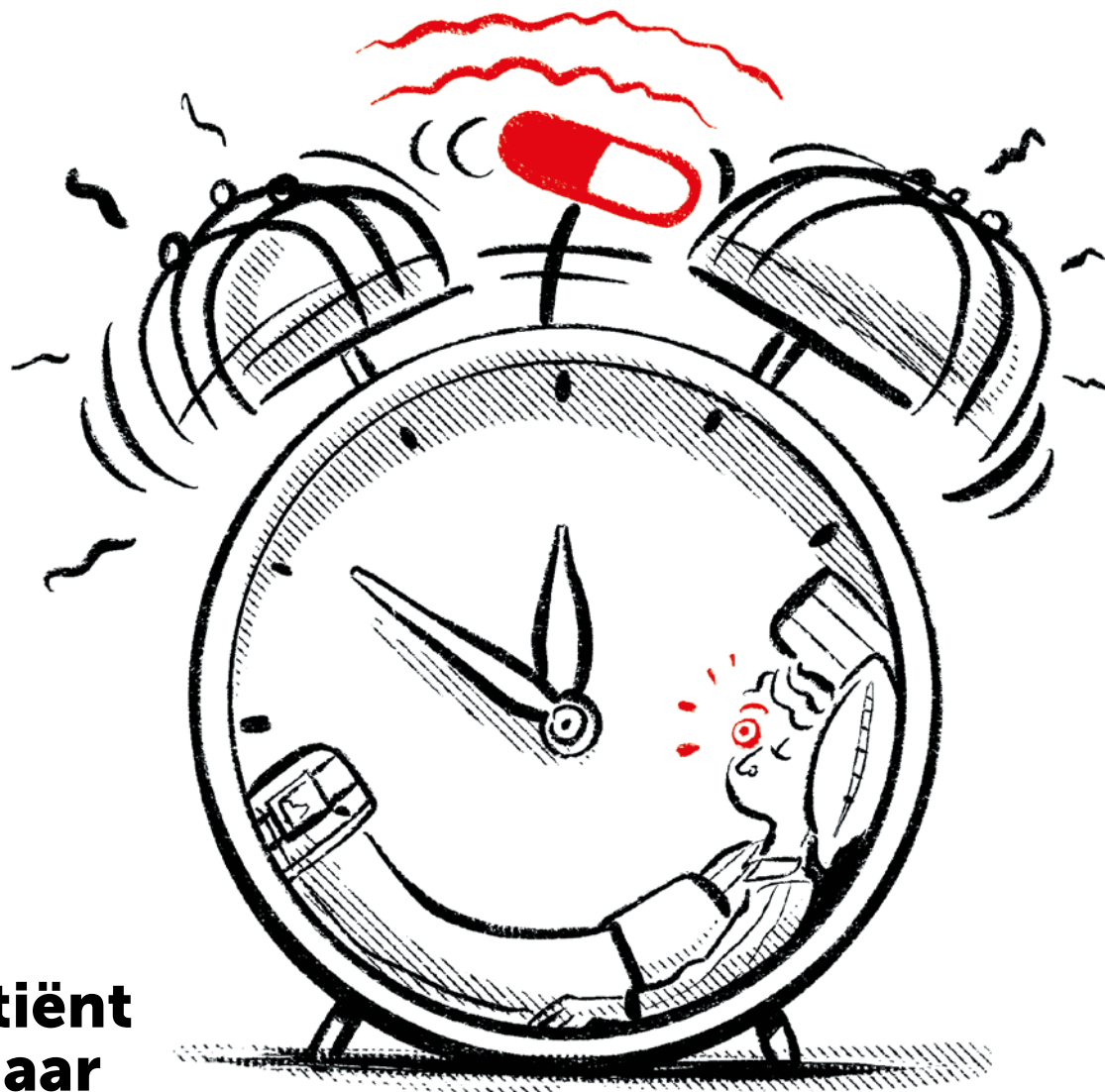
Interessant genoeg bleek ritalin vooral te werken bij proefpersonen die van nature een laag dopamineniveau hebben. Mensen die rondlopen met veel van dit stofje in hun hersenen, kozen uit zichzelf al sneller voor moeilijkere taken, voor minder geld. Het verschil verklaart mogelijk waarom sommige smartdrug-gebruikers zweren bij ritalin, en anderen juist weinig effect merken, denkt Cools. "Als je dopaminepeil al hoog is, voegt ritalin weinig toe."

Maar ook als je tot de eerste groep behoort, kun je beter geen inkopen doen bij de dealers op het schoolplein of de campus, aldus de hoogleraar. "Zoals elk medicijn kent ook ritalin bijwerkingen – het kan bijvoorbeeld je hart en bloeddruk beïnvloeden."

Ritalin maakt niet slimmer, wel gemotiveerder

Slaappil wekt patiënt na acht jaar

Het was een wonderbaarlijke ontdekking die Nijmeegse en Amsterdamse onderzoekers deden. Met een slaappil wisten ze een man te 'wekken' die al jaren niet met zijn omgeving kon communiceren.

Het verhaal van de 37-jarige verpleeghuispatiënt Richard doet denken aan de film *Awakenings* (1990). Daarin liet de beroemde neuroloog Oliver Sacks (gespeeld door Robin Williams) patiënten 'ontwaken' die in een apathische toestand verkeerden, in een verpleeghuis in de jaren zestig. Het wondermiddel was L-dopa, een dopamine-achtig medicijn dat nog steeds gebruikt wordt bij de behandeling van de ziekte van Parkinson.

Ook Richard kan al jaren niet met de buitenwereld communiceren, nadat hij bijna stikte in een stukje vlees en een hersenbeschadiging opliep door zuurstofgebrek. "Akinetisch mutisme heet dit", legt specialist ouderengeneeskunde Willemijn van Erp van het Radboudumc uit.

"Zulke patiënten hebben een intact bewustzijn, maar zijn nauwelijks in staat om een beweging in gang te zetten, of te praten." Ze leert Richard kennen in een verpleeghuis in 2012, als ze net begonnen is met haar medische specialisatie en promotieonderzoek. "Hij zat in een rolstoel, werd door een sonde gevoed en moest met alles worden geholpen. Hij hoorde ons, maar kon niet reageren."

De situatie verandert compleet wanneer Richard als experiment het slaappil Zolpidem toegediend krijgt. Opeens kan hij weer voorzichtig praten en zelfs bellen. Ook lukt het hem om zijn armen te bewegen en een stukje te lopen. Collega-onderzoekers van Van Erp uit Amsterdam ontdekken met hersenscans hoe dit kan. Richards hersenen blijken overactief, en de medicatie lost dat probleem op. Van Erp: "Door het slaappil ontstond weer ruimte voor hersenactiviteit die je nodig hebt om te kunnen praten en bewegen."

Is Zolpidem nu een wonderpil die mensen uit hun coma wakker kust, zoals de prins bij Doornroosje? Helaas niet, relativeert Van Erp. Richard is een uniek geval, met een type hersenbeschadiging dat zelden voorkomt. "Maar het laat wel zien hoe nuttig het kan zijn om met aanvullende technieken, zoals hersenscans, patiënten die al langer hersenletsel hebben opnieuw te onderzoeken. Zo snap je beter wat er mis is en wat voor behandelingen misschien mogelijk zijn, ook voor mensen in een verpleeghuis."

Anders dan bij Doornroosje, blijkt Richards ervaring helaas van tijdelijke aard. Zijn hersenen wennen aan de medicijnen, waardoor het effect afneemt. Hetzelfde tragische lot trof de patiënten in *Awakenings*. Nieuwe behandelmogelijkheden, zoals diepe hersenstimulatie, leiden hopelijk wel tot blijvende verbetering. Dat gaan Van Erp en haar collega's de komende jaren onderzoeken.

HOE HET MARIA MONTESSORIGEBOUW DE HOOGTE IN SCHOOT

(OF BETER GEZEGD:
DE BREEDTE)

NAAM: EMIEL VOETEN, RICK VAN DEUTEKOM EN DENNIS EWALDS
2020-MOMENT: OPLEVERING MARIA MONTESSORIGEBOUW, 2 NOVEMBER
PLEK: UNIVERSITEITSCAMPUS

De campus leek de afgelopen maanden uitgestorven, maar dat was slechts schijn. Bouwvakkers werkten zich een slag in de rondte om het Maria Montessorigebouw, het nieuwe onderkomen van sociale wetenschappen, op tijd te kunnen opleveren.

Tekst: Leoni Andriessen **Foto's:** Erik van 't Hullenaar

Het is eind oktober. De waterige herfstzon verlicht het Maria Montessorigebouw, dat oprijst uit de as van de ooit zo geliefde – en gehate – Thomas van Aquinostraat. Over het terrein lopen voorman-timmerman Emiel Voeten, maatvoerder en kwaliteitscontroleur Rick van Deutekom en voorman interieurbouw Dennis Ewalds. Ze hoeven bijna niets meer te doen, het gebouw is deze week opgeleverd.

“Vroeger fietste ik hierlangs als ik naar school ging”, zegt Voeten terwijl hij wijst naar het pad dat langs het bouwterrein loopt. Nu ziet het er, mede dankzij hem, behoorlijk anders uit. Eerder werkte hij al mee aan de renovatie van het Berchmanianum, nu kan hij ook het Maria Montessorigebouw afvinken. Hij was onder andere verantwoordelijk voor het plaatsen van de betonnen sierelementen die de gevel van het nieuwe gebouw van de Faculteit der Sociale Wetenschappen bedekken.

Voeten is vanaf het begin betrokken bij de bouw, Van Deutekom kwam er later bij. Hij nam de maatvoering voor zijn rekening, ook moet hij de kwaliteit van de werkzaamheden controleren. “We zijn nu echt met de allerlaatste kleine dingetjes bezig, zoals het plaatsen van deurstoppen. Niet zo spannend dus.”

Tijdens de bouw was er echter geen gebrek aan uitdaging. Van Deutekom wijst daarbij ook naar Ewalds, die in de afgelopen zeven maanden het interieur afwerkte. Voeten werpt hem een meelijdende blik toe: “Hij moet het werk van zijn voorgangers rechtekijken”, licht hij toe. Door iedere persoon die aan het gebouw werkt, wordt wel een kleine aanpassing gemaakt, of iets nét anders uitgevoerd dan op

papier staat. Het is dan aan Ewalds om die kleine afwijkingen letterlijk recht te trekken, zodat alles er voor het oog perfect uitziet. “Dat gaat tot op de tiende millimeter”, aldus Ewalds.

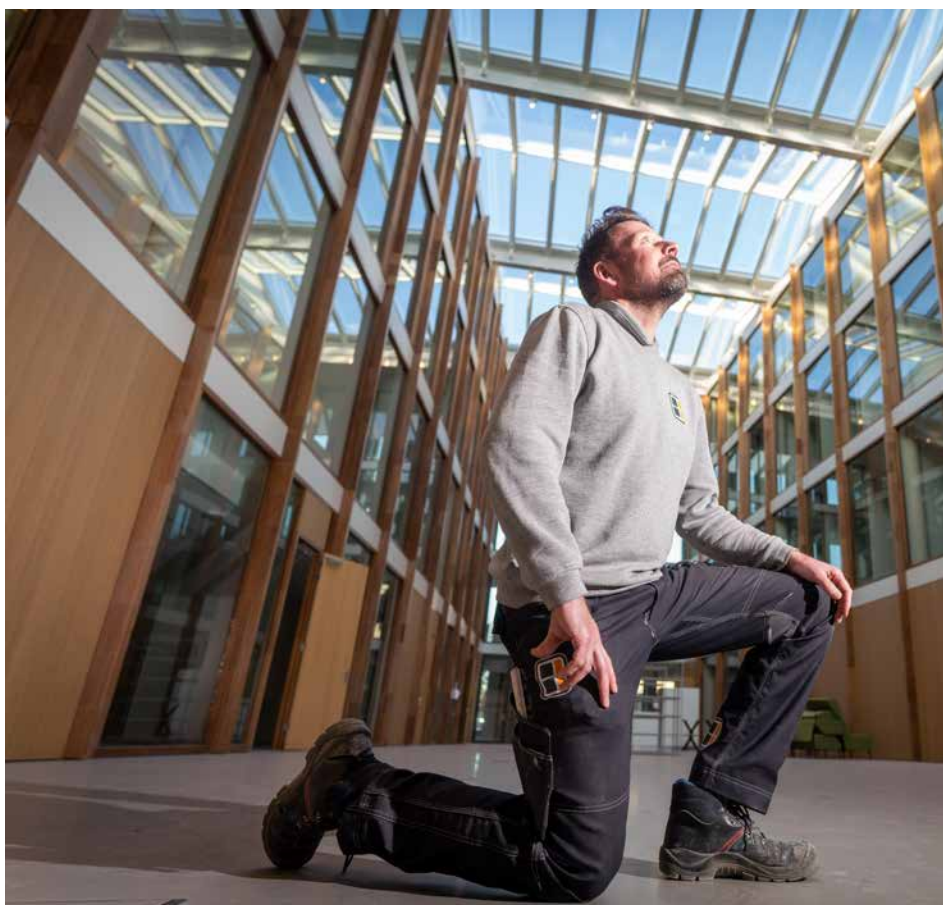
De mannen werken heel precies. Van Deutekom moet er niet aan denken een meetfout te maken: “Je wilt het opleveren zoals je dat thuis zou doen, we zijn heel perfectionistisch.” Voeten en Ewalds beamen dat. “Ik kan me dagen druk maken om de kleinste details”, vertelt Ewalds. “Dan móét ik een oplossing vinden. Anderen zien die kleine foutjes niet eens, maar ik vind het dan niet goed genoeg.” En als er geen oplossing is? “Dan moet je het loslaten, maar dat valt niet altijd mee.”

Ze zijn hoe dan ook trots op het eindresultaat. “Je kunt wel zeggen dat we echt iets hebben neergezet samen”, zegt Voeten. De mannen voelen zich uiterst betrokken. “Vroeg in de ochtend, nog vóór werktijd, zijn we vaak met heel wat oplossingen gekomen.” Het werk stopt niet bij de poort, wil hij daar maar mee zeggen. Voeten vond het Montessori een heel mooi project om te doen. Daar zijn de anderen het mee eens.

Nu het gebouw opgeleverd is, weten de drie mannen niet of ze elkaar nog zullen tegenkomen. “We staan alweer met één voet in onze nieuwe opdrachten”, zegt Van Deutekom. Hij gaat nu in Wageningen aan de slag, ook met een universiteitsgebouw. “Ik zal de mensen wel missen”, zegt Voeten. “Sommigen ook als kiespijn, trouwens”, voegt hij lachend toe. ★

MAANDJE VERTRAGING

Vanwege de pandemie kwam er druk op de bouw te staan. Zo moesten onderdelen uit Italië komen, net op het moment dat daar het epicentrum lag. De bouwvakkers konden sommige werkzaamheden niet uitvoeren, omdat ze onvoldoende afstand van elkaar konden houden. Voorman-timmerman Emiel Voeten moest tijdens het plaatsen van zijn betonnen elementen ook samen met een collega in de hoogwerker staan. “We droegen eerst een spatscherm, maar daarmee kon ik niet goed zien wat ik deed.” Dus ging het masker af en bleven Voeten en zijn collega uit de buurt van de anderen. “De opleverdatum bleef staan”, aldus Voeten. Met een maandje vertraging hebben de bouwvakkers die bijna gehaald.

RICK VAN DEUTEKOM, MAATVOERDER EN KWALITEITSCONTROLEUR

“Ik doe de maatvoering, dat betekent dat ik een soort raster uitteken op het gebouw. Dat doe ik met krijtlijnen. Waar die moeten komen, bepaal ik door middel van de ontwerptekeningen. We plakken een aantal stickers in de omgeving van het bouwterrein, bijvoorbeeld op de gevel van het Spinozagebouw. Die stickers dienen als ijkpunten, die ik voor alle metingen gebruik. Op elke verdieping meet ik alles opnieuw in, want als je verder bouwt op wat er al staat en een muur is bijvoorbeeld niet helemaal recht, dan trekt het zonder die nieuwe metingen steeds verder scheef. Ik vind het fijn dat mijn werk ertoe doet op de bouw. Als mijn maatvoering niet klopt, klopt er niks. Ik houd graag zelf de controle, zodat er één man verantwoordelijk is. Als het dan niet goed is, kun je beter achterhalen waar de fout zit.”

EMIEL VOETEN, VOORMAN-TIMMERMAN

"Ik plaatste de grote betonnen elementen aan de buitenkant van het gebouw. Ze dienen alleen ter decoratie, maar moeten wel perfect in elkaar passen. Het gebouw bestaat uit twee delen, met daartussen een brug. We hebben eerst de gebouwen bekleed, de brug kwam als laatste. De vraag is dan: vallen de elementen netjes in elkaar? Nou, dat bleek vooral theorie. Maar het is toch gelukt. De elementen klik je in een soort stalen beugels, die hebben wel wat speling, maar dat was niet genoeg. We hebben die beugels moeten laten aanpassen. Daar zie je aan de buitenkant gelukkig niks van. Het was een hele puzzel."

DENNIS EWALDS, VOORMAN INTERIEURBOUW

"Ik timmer alles af: wanden, balies, trappen. Deze trap (zie foto, red.) hebben we ook helemaal bekleed. Dat was een uitdaging, want een stalen trap is nooit helemaal recht. Wij moeten dat dan 'recht timmeren'. Ik meet alles op en geef de afmetingen door aan mijn collega, die maakt de onderdelen dan op de zaak op maat. Alles moet perfect op elkaar aansluiten, dus het meten is heel belangrijk. De truc is ervoor te zorgen dat in het begin alles recht zit. Doe je dat niet, dan komt de hele trap verkeerd uit. Met zo'n trap ben je met drie man zeker twee weken bezig. Het is een uitdaging, maar die uitdaging heb ik nodig in mijn werk."

NIEUWS UIT DE OR EN DE USR
www.radboudnet.nl/medezeggenschap
www.numedezeggenschap.nl

PUNT!

Maak de universiteit een betere plek

'Je bent nodig!' Deze frase komen we allemaal vaak tegen, maar het wordt alleen maar meer waar. De Radboud Universiteit is precies zo sterk, waardevol en goed als haar personeel en studenten.

De universiteit draait op mensen, maar moet er ook zijn voor mensen. Daarom ben jij nodig om de belangen van die mensen – studenten en personeel – te behartigen.

De medezeggenschap is een belangrijke gesprekspartner van het bestuur en wij denken mee over allerlei zaken. In de Universitaire Gemeenschappelijke Vergadering bespreken de Ondernemingsraad en de Universitaire Studententraad samen met het College van Bestuur de beleidslijnen van de universiteit. Hier gaat het over dossiers zoals de hoofdlijnen van de begroting van de universiteit, grote reorganisaties en online *proctoring*. Op de faculteiten voeren in de Facultaire Gemeenschappelijke Vergadering (FGV) de Onderdeelcommissie en de Facultaire Studentenraad het gesprek met het Faculteitsbestuur. Bij de FGV komen onder andere de facultaire begroting, het leerstoelenplan en de Onderwijs- en Examenregelingen aan bod. Daarnaast hebben Radboud Services, de Radboud Docenten-academie en het DCCN een eigen onderdeelcommissie. Hierin spreekt het personeel met het bestuur van de afdeling over de bedrijfsvoering.

Last, but certainly not least heeft elke opleiding een opleidingscommissie. In de opleidingscommissie dragen docenten en studenten gezamenlijk zorg voor het goede reilen en zeilen van de opleiding. Dit gebeurt door advies aan en in samenwerking met de verantwoordelijken voor de opleiding. Belangrijke onderwerpen bij de opleidingscommissie zijn de cursusevaluaties, het curriculum en het welzijn van studenten en docenten. Medezeggenschap bestaat zo op elk niveau en die zijn

allemaal cruciaal voor de goede gang van zaken op de universiteit. Door medezeggenschap wordt de waardevolle input van studenten en personeel gehoord en zo wordt de universiteit een betere plek. Helaas wordt het steeds moeilijker om mensen te vinden voor de medezeggenschap. Dit is heel begrijpelijk: de (werk)druk en het tijdsgebrek worden steeds groter bij studenten en personeel. Daarnaast denken veel mensen dat de medezeggenschap ver van ze af staat, dat hun input niet waardevol is of dat er toch niet naar die inbreng geluisterd wordt. Maar juist daarom ben je nodig. Alleen door te participeren, door te laten horen wat er speelt, kunnen dingen verbeterd worden.

Je bent nodig, juist omdat je geen tijd hebt om nodig te zijn. Je bent nodig, niet alleen om het voor jezelf beter te maken, maar ook voor anderen. Je bent nodig, juist in deze tijd. Zet je bezwaren dus opzij, ga het gesprek aan met je medezeggenschap en ontdek wat wij samen kunnen doen om de universiteit nog beter te maken.

FOTO: MARJOLEIN VAN DIEJEN

Laat snel iets van je horen:

Universitaire Studententraad USR@ru.nl

Ondernemingsraad: OR@ru.nl

Gezamenlijke Universitaire Medezeggenschap:

mz@ru.nl

HET C-WOORD IS ZÓ 2020, TIJD VOOR HET D-WOORD

Als je promotieonderzoek gaat over de invloed van film op doodsangst is het wel héél moeilijk om niet het c-woord te noemen. Iedereen heeft zichzelf immers binnen opgesloten met films en series om dat dodenaantal maar zo laag mogelijk te houden. Maar misschien moeten we het daarnaast eens gaan hebben over dat d-woord. Ook zonder pandemie, oorlog, bosbrand of natuurrampen praten we er liever niet over, terwijl we er toch allemaal eens aan moeten geloven. Het is zowaar een taboe. Mijn heldere moment van 2020 is dan ook dat taboes ons meer isoleren dan stenen muren. Het taboe over praten over de dood, dat je soms bang bent dat

je niet alles uit het leven haalt en het straks te laat is. Dat je iemand lang geleden bent verloren en vindt dat je er nu 'overheen' moet zijn. Maar ook een taboe op eenzaamheid, onzekerheid en jezelf ronduit klote voelen. Het moet vooral goed met ons gaan. Laten we gebruikmaken van deze gelegenheid om uit onze onzichtbare taboehuizen te ontsnappen. Gewoon zeggen dat je je alleen voelt, bang bent in het donker of vreest dat je het niet goed genoeg doet. Laten we aan anderen vragen of zij zich ook zo voelen. Het antwoord is waarschijnlijk ja. Je bent

GEWOON ZEGGEN DAT JE JE ALLEEN VOELT, BANG BENT IN HET DONKER OF VREEST DAT JE HET NIET GOED GENOEG DOET.

nooit de enige en als we ons best doen, hoeft ook niemand alleen te zijn. We komen voorlopig niet van de stenen muren om ons heen af, maar misschien kunnen we wel de onzichtbare muren tussen ons in naar beneden halen. Kunnen we daarna lekker digitaal een filmpje kijken.

CECILE COLLIN, PROMOVENDUS CENTRE FOR LANGUAGE STUDIES

DINGEN DOEN MET DE ZON EN DE MAAN

2020 is een jaar om trots op te zijn! Het begon in januari, toen de podcast werd gelanceerd, die vertelde over mijn Chinese avontuur naar de maan. Wat begon met de eerste stuntelige vlogs van mij, is door Saar Slegers omgezet in een meesterwerk waar ik heel veel aan heb gehad tijdens het project. Terugluisterend ben ik super trots op het teams van het Radboud Radio Lab, ISISpace en ASTRON, die met ongeremd enthousiasme hebben doorgezet waar ieder normaal mens zou zijn gestopt. Trots ben ik ook dat we nu samen met LESIA, hét ruimtevaartlaboratorium van Frankrijk, meedoen aan de NASA/ESA Solar Orbiter missie. Het Radio Lab 'doet dus dingen' met de zon en de maan! Daarnaast zijn we er in geslaagd een mobiel planetarium in Namibië te krijgen, om zo ons plan voor een nieuwe telescoop in

dat land (de Africa Millimetre Telescope, die gaat helpen foto's te blijven maken van zwarte gaten) onder de aandacht te brengen, en CNN heeft er een mooi item over gemaakt. **Ook ben ik sinds dit jaar vaste gast bij 3FM voor al het ruimtevaart- en astronomienieuws, en ten slotte heeft ESA ons gevraagd een plan te maken voor een toekomstige radio-observatorium op de achterkant van de maan!** En o ja, dit jaar eet ik alweer een jaar vegetarisch, doe elke week verwoede pogingen een KOM te scoren op Strava, is mijn vader gezond en wel 79 geworden, groeien mijn kinderen op tot supereigenwijze pubers en is mijn lieve vrouw ... nog steeds mijn lieve vrouw.

MARC KLEIN WOLT, DIRECTEUR RADBOUD RADIO LAB

COLOFON

Vox is het onafhankelijke magazine van de Radboud Universiteit.

Redactie-adres: Thomas van Aquinostraat 1, Postbus 9104, 6500 HE Nijmegen, Tel: 024-3612112 redactie@vox.ru.nl www.voxweb.nl / @voxnieuws
Redactie: Leoni Andriessen,

Annemarie Haverkamp (hoofdredacteur), Ken Lambeets, Mathijs Noij, Stan van Pelt
Eindredactie: Lydia van Aert
Aan dit nummer werkten mee: Vince Decates, Joep Dorna, Arne Eichholtz, Mirte van Rooijen
Fotografie: Bert Beelen, Duncan de Fey, Flip Franssen,

Rolf Hensel, Erik van 't Hullenaar, Mike Redman, Jan Willem Steenmeijer
Illustraties: JeRoën Murré, Roel Venderbosch
Vormgeving en opmaak: gloedcommunicatie, Nijmegen
Advertenties: Bureau van Vliet Tel: 023-5714745 zandvoort@bureauvanvliet.com
Druk: MediaCenter Rotterdam

ADVERTENTIE

Autoverhuur Nijmegen

Autoverhuur Nijmegen
Nieuwe Dukenburgseweg 13, 6534 AD, Nijmegen
Postbus 1130, 6501 BC Nijmegen
Tel. 024-3817161

